

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

Avdelning 5

Enhet 52

DOM

2009-04-17

meddelad i

Stockholm

Mål nr B 13301-06**PARTER** (Antal tilltalade: 4)**Åklagare**

Kammaråklagare Håkan Roswall

Internationella åklagarkammaren i Stockholm

Målsägande

Målsägande, se bilaga 1.

Tilltalad

Hans FREDRIK Lennart Neij

Offentlig försvarare:

Advokat Jonas Nilsson

Hamilton Advokatbyrå Göteborg AB

Stora Nygatan 33

411 08 Göteborg

DOMSLUT**Begångna brott**

Medhjälp till brott mot upphovsrättslagen

Lagrum1, 2, 46, 53, 57 §§ upphovsrättslagen
(1960:729) samt 23 kap 4 § brottsbalken**Påföljd m.m.**

Fängelse 1 år

Följande åtal ogillas

Förberedelse till brott mot upphovsrättslagen enligt åtalspunkt 2.

PostadressBox 8307
104 20 Stockholm**Besöksadress**

Flemingatan 14

Telefon

08-561 654 70

Telefax

08-561 650 05

E-post: stockholm.tingsratt.avdelning5@dom.se

www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Skadestånd

Fredrik Neij skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning till

- Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 41 467 euro,
- Universal Music Aktiebolag med 73 782 euro,
- Playground Music Scandinavia AB med 28 159 euro,
- Bonnier Amigo Music Group AB med 4 290 euro,
- EMI Music Sweden Aktiebolag med 162 988 euro,
- Warner Music Sweden Aktiebolag med 146 484 euro,

- Yellow Bird Films AB med 3 150 000 kr,
- Nordisk Film Valby A/S med 225 000 kr,

- Warner Bros Entertainment Inc med 2 484 225 kr,
- Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och Columbia Pictures Industries Inc med sammanlagt 5 579 325 kr, att betalas med 25 procent till Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och med 75 procent till Columbia Pictures Industries,
- Twentieth Century Fox Film Corporation med 10 822 500 kr,
- Warner Bros Entertainment Inc med 414 000 kr och
- Twentieth Century Fox Film Corporation och Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions med sammanlagt 4 495 950 kr, att betalas med 1 procent till Twentieth Century Fox Film Corporation och med 99 procent till Mars Media Beteiligungs GmbH & Co Film Productions,

jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 maj 2006 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Yrkandet om värdeförverkande - solidariskt med övriga tilltalade - lämnas utan bifall.
2. I beslag tagna dator- och kommunikationsutrustning förklaras förverkade. Beslaget skall bestå (BLG 0240-06-587 p. 17, 18, 22, 24, 26, 28-34).
3. I beslag tagna datorer som anträffats på driftstället av The Pirate Bay skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-587 p. 1-16 och 23).
4. I beslag tagna skriftliga handlingar skall bestå tills lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-590 p. 2 och 7; BLG 0240-06-591 p. 1-10; BLG 0240-06-595 p. 28; BLG 0240-06-596 p. 3; BLG 0240-06-598 p. 4 och 6).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Fredrik Neij skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning för rättegångskostnader till
 - Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 468 000 kr,
 - Universal Music Aktiebolag med 156 000 kr,
 - Playground Music Scandinavia AB med 156 000 kr,
 - Bonnier Amigo Music Group AB med 102 000 kr,
 - EMI Music Sweden Aktiebolag med 264 000 kr,
 - Warner Music Sweden Aktiebolag med 54 000 kr, allt avseende ombudsarvode,

 - Yellow Bird Films AB med 484 920 kr, varav 440 640 kr för ombudsarvode,
 - Nordisk Film Valby A/S med 53 880 kr, varav 48 960 kr för ombudsarvode,

 - Warner Bros Entertainment Inc med 592 000 kr, varav 504 500 kr för ombudsarvode,
 - Columbia Pictures Industries Inc med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Twentieth Century Fox Film Corporation med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions ned 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Blizzard Entertainment Inc med 25 000 kr för ombudsarvode och
 - Activision Publishing Inc med 12 500 kr för ombudsarvode

jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.

 2. Fredrik Neij's yrkande, enligt 31 kap. 2 § andra stycket rättegångsbalken, om ersättning för inställelse lämnas utan bifall.
 3. Tingsrätten tillerkänner Jonas Nilsson ersättning av allmänna medel med 949 025 kr för uppdraget som offentlig försvarare. Av beloppet avser 656 880 kr arbete, 35 525 kr tidsspillan, 66 815 kr utlägg och 189 805 kr mervärdesskatt. Kostnaden för försvaret skall stanna på staten.
-

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

Avdelning 5

Enhet 52

DOM

2009-04-17

meddelad i

Stockholm

Mål nr B 13301-06

PARTER (Antal tilltalade: 4)

Åklagare

Kammaråklagare Håkan Roswall

Internationella åklagarkammaren i Stockholm

Målsägande

Målsägande, se bilaga 1.

Tilltalad

Gottfrid Svartholm Warg

Offentlig försvarare:

Advokat Ola Salomonsson

Advokatfirman Salomonsson & Liljekvist HB

Kornhamnstorg 55

111 27 Stockholm

DOMSLUT

Begångna brott

1. Medhjälp till brott mot upphovsrättslagen
2. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Lagrum

- 1, 2, 46, 53, 57 §§ upphovsrättslagen (1960:729) samt 23 kap 4 § brottsbalken
- 3 § 6 p och 4 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Påföljd m.m.

Fängelse 1 år

Följande åtal ogillas

1. Förberedelse till brott mot upphovsrättslagen enligt åtalspunkt 2.
2. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor enligt stämningsansökan den 14 februari 2008, åtalspunkt 1.
3. Brott mot lagen om förbud mot vissa dopningsmedel enligt stämningsansökan den 14 februari 2008, åtalspunkt 2.

Postadress

Box 8307

104 20 Stockholm

Besöksadress

Fleminggatan 14

Telefon

08-561 654 70

Telefax

08-561 650 05

E-post: stockholm.tingsratt.avdelning5@dom.se

www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00 - 12:00

13:00 - 15:00

4. Narkotikabrott enligt stämningsansökan den 14 februari 2008, åtalspunkt 3.

Skadestånd

Gottfrid Svartholm Warg skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning till

- Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 41 467 euro,
- Universal Music Aktiebolag med 73 782 euro,
- Playground Music Scandinavia AB med 28 159 euro,
- Bonnier Amigo Music Group AB med 4 290 euro,
- EMI Music Sweden Aktiebolag med 162 988 euro,
- Warner Music Sweden Aktiebolag med 146 484 euro,

- Yellow Bird Films AB med 3 150 000 kr,
- Nordisk Film Valby A/S med 225 000 kr,

- Warner Bros Entertainment Inc med 2 484 225 kr,
- Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och Columbia Pictures Industries Inc med sammanlagt 5 579 325 kr, att betalas med 25 procent till Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och med 75 procent till Columbia Pictures Industries,
- Twentieth Century Fox Film Corporation med 10 822 500 kr,
- Warner Bros Entertainment Inc med 414 000 kr och
- Twentieth Century Fox Film Corporation och Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions med sammanlagt 4 495 950 kr, att betalas med 1 procent till Twentieth Century Fox Film Corporation och med 99 procent till Mars Media Beteiligungs GmbH & Co Film Productions,

jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 maj 2006 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Yrkandet om värdeförverkande - solidariskt med övriga tilltalade - lämnas utan bifall.
2. I beslag tagna datorer som anträffats på driftstället av The Pirate Bay skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-587 p. 1-16 och 23).
3. I beslag tagna skriftliga handlingar skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-590 p. 2 och 7; BLG 0240-06-591 p. 1-10; BLG 0240-06-595 p. 28; BLG 0240-06-596 p. 3; BLG 0240-06-598 p. 4 och 6).
4. I beslag tagna datorer skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-595 p. 3, 8, 9 och 10).
5. I beslag tagna hälsofarliga varor förklaras förverkade. Beslagen skall bestå (BLG 0240-06-609 p. 1, 2, 3, 4 och BLG 0240-06-610 p. 2, 4, 7, 8, 10, 11, 15-20, 23-26, 30).
6. I beslag tagna 3 tabletter Klomifen förklaras förverkade. Beslaget skall bestå (BLG 0240-06-610 p. 6).
7. I beslag tagna narkotiska preparat förklaras förverkade. Beslagen skall bestå (BLG 0240-06-610 p. 3, 13, 14, 21).

8. I beslag tagen sked med rester av amfetamin förklaras förverkad. Beslaget skall bestå (BLG 0240-06-610 p. 5).
9. I beslag tagna hälsofarliga varor förklaras förverkade. Beslagen skall bestå (BLG 2007-0201-BG1034 p. 6-8, 14, 17, 18, 20-25).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Gottfrid Svartholm Warg skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning för rättegångskostnader till
 - Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 468 000 kr,
 - Universal Music Aktiebolag med 156 000 kr,
 - Playground Music Scandinavia AB med 156 000 kr,
 - Bonnier Amigo Music Group AB med 102 000 kr,
 - EMI Music Sweden Aktiebolag med 264 000 kr,
 - Warner Music Sweden Aktiebolag med 54 000 kr, allt avseende ombudsarvode,

 - Yellow Bird Films AB med 484 920 kr, varav 440 640 kr för ombudsarvode,
 - Nordisk Film Valby A/S med 53 880 kr, varav 48 960 kr för ombudsarvode,

 - Warner Bros Entertainment Inc med 592 000 kr, varav 504 500 kr för ombudsarvode,
 - Columbia Pictures Industries Inc med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Twentieth Century Fox Film Corporation med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions ned 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Blizzard Entertainment Inc med 25 000 kr för ombudsarvode och
 - Activision Publishing Inc med 12 500 kr för ombudsarvode

jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.

 2. Tingsrätten tillerkänner Ola Salomonsson ersättning av allmänna medel med 801 825 kr för uppdraget som offentlig försvarare. Av beloppet avser 629 280 kr arbete, 12 180 kr tidsspillan och 160 365 kr mervärdesskatt. Kostnaden för försvaret skall stanna på staten.
-

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

Avdelning 5

Enhet 52

DOM

2009-04-17

meddelad i
Stockholm

Mål nr B 13301-06

PARTER (Antal tilltalade: 4)**Åklagare**Kammaråklagare Håkan Roswall
Internationella åklagarkammaren i Stockholm**Målsägande**

Målsägande, se bilaga 1.

Tilltalad

Peter Sunde Kolmisoppi

Offentlig försvarare:
Advokat Peter Althin
Advokatfirman Althin
Skeppsbron 28, 3 tr
111 30 Stockholm**DOMSLUT****Begångna brott**

Medhjälp till brott mot upphovsrättslagen

Lagrum1, 2, 46, 53, 57 §§ upphovsrättslagen
(1960:729) samt 23 kap 4 § brottsbalken**Påföljd m.m.**

Fängelse 1 år

Andra lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st 2 p brottsbalken

Följande åtal ogillas

Förberedelse till brott mot upphovsrättslagen enligt åtalspunkt 2.

PostadressBox 8307
104 20 Stockholm**Besöksadress**

Fleminggatan 14

Telefon

08-561 654 70

Telefax

08-561 650 05

E-post: stockholm.tingsratt.avdelning5@dom.se

www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Skadestånd

Peter Sunde Kolmisoppi skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning till

- Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 41 467 euro,
- Universal Music Aktiebolag med 73 782 euro,
- Playground Music Scandinavia AB med 28 159 euro,
- Bonnier Amigo Music Group AB med 4 290 euro,
- EMI Music Sweden Aktiebolag med 162 988 euro,
- Warner Music Sweden Aktiebolag med 146 484 euro,

- Yellow Bird Films AB med 3 150 000 kr,
- Nordisk Film Valby A/S med 225 000 kr,

- Warner Bros Entertainment Inc med 2 484 225 kr,
- Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och Columbia Pictures Industries Inc med sammanlagt 5 579 325 kr, att betalas med 25 procent till Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och med 75 procent till Columbia Pictures Industries,
- Twentieth Century Fox Film Corporation med 10 822 500 kr,
- Warner Bros Entertainment Inc med 414 000 kr och
- Twentieth Century Fox Film Corporation och Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions med sammanlagt 4 495 950 kr, att betalas med 1 procent till Twentieth Century Fox Film Corporation och med 99 procent till Mars Media Beteiligungs GmbH & Co Film Productions,

jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 maj 2006 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Yrkandet om värdeförverkande - solidariskt med övriga tilltalade - lämnas utan bifall.
2. I beslag tagna datorer som anträffats på driftstället av The Pirate Bay skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-587 p. 1-16 och 23).
3. I beslag tagna skriftliga handlingar skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-590 p. 2 och 7; BLG 0240-06-591 p. 1-10; BLG 0240-06-595 p. 28; BLG 0240-06-596 p. 3; BLG 0240-06-598 p. 4 och 6).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Peter Sunde Kolmisoppi skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning för rättegångskostnader till
 - Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 468 000 kr,
 - Universal Music Aktiebolag med 156 000 kr,
 - Playground Music Scandinavia AB med 156 000 kr,
 - Bonnier Amigo Music Group AB med 102 000 kr,
 - EMI Music Sweden Aktiebolag med 264 000 kr,
 - Warner Music Sweden Aktiebolag med 54 000 kr, allt avseende ombudsarvode,

 - Yellow Bird Films AB med 484 920 kr, varav 440 640 kr för ombudsarvode,
 - Nordisk Film Valby A/S med 53 880 kr, varav 48 960 kr för ombudsarvode,

 - Warner Bros Entertainment Inc med 592 000 kr, varav 504 500 kr för ombudsarvode,
 - Columbia Pictures Industries Inc med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Twentieth Century Fox Film Corporation med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions ned 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Blizzard Entertainment Inc med 25 000 kr för ombudsarvode och
 - Activision Publishing Inc med 12 500 kr för ombudsarvode

jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.

 2. Tingsrätten tillerkänner Peter Althin ersättning av allmänna medel med 708 054 kr för uppdraget som offentlig försvarare. Av beloppet avser 540 960 kr arbete, 21 315 kr tidsspillan, 4 168 kr utlägg och 141 611 kr mervärdesskatt. Kostnaden för försvaret skall stanna på staten.
-

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

Avdelning 5

Enhet 52

DOM

2009-04-17

meddelad i

Stockholm

Mål nr B 13301-06

PARTER (Antal tilltalade: 4)

Åklagare

Kammaråklagare Håkan Roswall

Internationella åklagarkammaren i Stockholm

Målsägande

Målsägande, se bilaga 1.

Tilltalad

Carl Ulf Sture Lundström

Försvare:

Advokat Stefan Jevinger

Rosengrens Advokatbyrå i Göteborg AB

Box 2523

403 17 Göteborg

Försvare:

Advokat Per E Samuelson

Advokatfirman Samuelson, Schönmeyr & Wall HB

Box 12704

112 94 Stockholm

DOMSLUT

Begångna brott

Medhjälp till brott mot upphovsrättslagen

Lagrum

1, 2, 46, 53, 57 §§ upphovsrättslagen
(1960:729) samt 23 kap 4 § brottsbalken

Påföljd m.m.

Fängelse 1 år

Följande åtal ogillas

Förberedelse till brott mot upphovsrättslagen enligt åtalspunkt 2.

Postadress

Box 8307

104 20 Stockholm

Besöksadress

Fleminggatan 14

Telefon

08-561 654 70

Telefax

08-561 650 05

E-post: stockholm.s.tingsratt.avdelning5@dom.se

www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Skadestånd

Carl Lundström skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning till

- Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 41 467 euro,
- Universal Music Aktiebolag med 73 782 euro,
- Playground Music Scandinavia AB med 28 159 euro,
- Bonnier Amigo Music Group AB med 4 290 euro,
- EMI Music Sweden Aktiebolag med 162 988 euro,
- Warner Music Sweden Aktiebolag med 146 484 euro,

- Yellow Bird Films AB med 3 150 000 kr,
- Nordisk Film Valby A/S med 225 000 kr,

- Warner Bros Entertainment Inc med 2 484 225 kr,
- Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och Columbia Pictures Industries Inc med sammanlagt 5 579 325 kr, att betalas med 25 procent till Metro-Goldwyn-Mayer Pictures Inc och med 75 procent till Columbia Pictures Industries,
- Twentieth Century Fox Film Corporation med 10 822 500 kr,
- Warner Bros Entertainment Inc med 414 000 kr och
- Twentieth Century Fox Film Corporation och Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions med sammanlagt 4 495 950 kr, att betalas med 1 procent till Twentieth Century Fox Film Corporation och med 99 procent till Mars Media Beteiligungs GmbH & Co Film Productions,

jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 maj 2006 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Yrkandet om värdeförverkande - solidariskt med övriga tilltalade- lämnas utan bifall.
2. I beslag tagen dator förklaras förverkad. Beslaget skall bestå (BLG 0240-06-587 p. 7).
3. I beslag tagna datorer som anträffats på driftstället av The Pirate Bay skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-587 p. 1-16 och 23).
4. I beslag tagna skriftliga handlingar skall bestå till dess lagakraftvunnen dom föreligger (BLG 0240-06-590 p. 2 och 7; BLG 0240-06-591 p. 1-10; BLG 0240-06-595 p. 28; BLG 0240-06-596 p. 3; BLG 0240-06-598 p. 4 och 6).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Carl Lundström skall solidariskt med övriga tilltalade betala ersättning för rättegångskostnader till
 - Sony Music Entertainment (Sweden) AB med 468 000 kr,
 - Universal Music Aktiebolag med 156 000 kr,
 - Playground Music Scandinavia AB med 156 000 kr,
 - Bonnier Amigo Music Group AB med 102 000 kr,
 - EMI Music Sweden Aktiebolag med 264 000 kr,
 - Warner Music Sweden Aktiebolag med 54 000 kr, allt avseende ombudsarvode,

 - Yellow Bird Films AB med 484 920 kr, varav 440 640 kr för ombudsarvode,
 - Nordisk Film Valby A/S med 53 880 kr, varav 48 960 kr för ombudsarvode,

 - Warner Bros Entertainment Inc med 592 000 kr, varav 504 500 kr för ombudsarvode,
 - Columbia Pictures Industries Inc med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Twentieth Century Fox Film Corporation med 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Mars Media Meteiligungs GmbH & Co Film Productions ned 333 500 kr, varav 246 000 kr för ombudsarvode,
 - Blizzard Entertainment Inc med 25 000 kr för ombudsarvode och
 - Activision Publishing Inc med 12 500 kr för ombudsarvode

jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.
2. Carl Lundströms yrkande om ersättning för rättegångskostnader och för kostnad för inställelse lämnas utan bifall.
3. Carl Lundström skall ersätta staten med 175 663 kr, vad som enligt rättens beslut den 5 september 2008 betalats av allmänna medel i ersättning för Stefan Jevinger, som tidigare var offentlig försvarare.

Övrigt

Carl Lundströms yrkande om att tingsrätten skall inhämta ett förhandsavgörande från EG-domstolen lämnas utan bifall.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAKEN.....	14
YRKANDEN OCH INSTÄLLNINGAR.....	17
Åtalen	17
De enskilda anspråken.....	21
PARTERNA HAR ANFÖRT M. M.	26
Åtalen	26
De enskilda anspråken.....	40
DE TILLTALADES HÖRANDE M.M.	40
DOMSKÄL	46
Åtalen för brott mot upphovsrättslagen.....	46
<i>Något om ansvar vid brott mot upphovsrättslagen</i>	46
<i>Något om frågeställningarna i målet</i>	48
<i>Fortsatt disposition av domskälen</i>	50
<i>Fildelningstjänsten The Pirate Bay</i>	51
<i>Huvudbrotten enligt åtalet för medhjälp</i>	52
<i>Medverkansgärningarna</i>	62
<i>Övriga påståenden i åtalet för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen</i>	69
<i>Förberedelse till brott mot upphovsrättslagen</i>	72
<i>Ansvarsfrihet enligt lagen om elektronisk handel?</i>	73
<i>Påföljd m.m.</i>	77
Åtalet för brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor m.m.	83
De enskilda anspråken.....	85
<i>Inledande utgångspunkt</i>	85
<i>Målsägandenas anspråk</i>	86
<i>Parterna har sammanfattningsvis anfört</i>	87
<i>Tingsrättens bedömning</i>	94
Rättegångskostnader m.m.	104
<i>Målsägandebolagens kostnadsanspråk</i>	104
<i>Övriga ersättningar</i>	106

SAKEN

En fil är en samling data, vilken kan innehålla musik, filmer eller andra typer av data, som t.ex. datorspel. Filer kan lagras på datorers hårddiskar, men också på exv. CD- eller DVD-skivor.

Med fildelning avses att man gör sina filer på en dator tillgängliga för andra datoranvändare (andra datorer), som ingår i ett datornätverk, som Internet.

Ett flertal olika programvaror och tekniker har genom åren utvecklats för fildelning. Två olika huvudtyper av fildelningssystem kan sägas ha varit eller vara förekommande.

Ett äldre system brukar sägas ha s.k. klient-server-struktur, dvs. det finns i nätverket en central dator (värddator) som betjänar användarna genom att låta dem lagra (ladda upp) eller hämta (ladda ner) filer. Systemet sägs ha nackdelar i fråga om kapacitet (bandbredd) och sårbarhet. Ett exempel på denna typ av system var Napster.

Senare utvecklades fildelningsprogram som bygger på s.k. peer-to-peer teknik. Denna teknik innebär att filer kan överföras mellan kommunicerande datorer som är jämbördiga med varandra, dvs. utan att någon har roll av klient- eller värddator. Det finns ingen central dator i nätverk som bygger på denna teknik. Fildelningsprogram enligt denna teknik är t.ex. Direct Connect, som via s.k. hubbar förmedlar kontakter mellan enskilda datorer anslutna till hubben. En annan peer-to-peer teknik som används för fildelning är programvaran och filöverföringsprotokollet, vilka benämns BitTorrent. BitTorrent-programmet används för att dela upp en digital fil i olika delar och ge den ett matematiskt tal (s.k. hash-summa) och för att skapa en s.k. torrentfil. En torrentfil är en fil som i princip bara innehåller data som anger de beståndsdelar den digitala filen delats upp i. För att möjliggöra en spridning av den digitala filen anges i regel adressen till en eller flera s.k. trackers i torrentfilen. En

tracker har till uppgift att meddela användarna av en viss torrentfil vilka andra användare som delar just den digitala filen. Torrentfilen kan laddas upp till en webbserver som lagrar torrentfiler som användare kan ladda ner.

Webbplatsen The Pirate Bay tillhandahöll under tiden den 1 juli 2005 till den 31 maj 2006 – den tid som detta mål rör – en fildelningstjänst som använde sig av BitTorrent-protokollet.

Åklagaren väckte i januari 2008 åtal mot Fredrik Neij, Gottfrid Swarholm Warg, Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström, för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen (1960:729), för att de tillsammans och i samförstånd med varandra och med annan person svarat för verksamheten för fildelningstjänsten The Pirate Bay och därigenom främjat att andra personer via överföringar på Internet av filer innehållande vissa angivna upphovsrättsligt skyddade upptagningar av ljud och rörliga bilder samt datorprogram (datorspel) gjort upptagningarna och programmen tillgängliga för allmänheten under vissa angivna tider samt vid en viss tidpunkt också främjat att andra framställt exemplar av upptagningarna respektive datorprogrammen. Främjandet avsåg, enligt åklagaren, att de åtalade genom fildelningstjänsten tillhandahöll möjlighet för andra att ladda upp torrentfiler till tjänsten, till andra tillhandahöll en databas kopplad till en katalog med torrentfiler, tillhandahöll möjlighet för andra att söka efter och ladda ner torrentfiler samt också tillhandahöll funktionalitet med vars hjälp personer som önskade dela filer med varandra kunde få kontakt med varandra genom fildelningstjänstens trackerfunktion.

Åklagaren gjorde också gällande att de tilltalade gjort sig skyldiga till förberedelse till brott mot upphovsrättslagen genom att under tiden den 1 juli 2005 till den 31 maj 2006 i samband med verksamheten genom funktionalitet i fildelningstjänsten i en särskilt iordningställd databas med tillhörande katalog tagit emot och lagrat de torrentfiler som var hänförliga till de upphovsrättsligt skyddade rättigheterna och

verken. Torrentfilerna var särskilt ägnade att användas som hjälpmedel vid brott mot upphovsrättslagen.

Åklagaren väckte senare åtal mot Gottfrid Svartholm Warg också för brott mot lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor m.m.

Åklagaren lade sedan ner åtalet såvitt det avsåg utnyttjande av en fil innehållande Max Peezays skiva ”Discokommittén”.

Av målsägandebolagen, som anges i bilaga 1, väckte 14 – sex svenska skivbolag, två nordiska filmbolag och sex amerikanska filmbolag – enskilda anspråk mot de tilltalade att, på grund av brotten mot upphovsrättslagen, solidariskt betala ersättning för utnyttjande av rättigheterna och verken och ersättning för annan förlust än för utnyttjandet. Anspråken uppgick till betydande belopp. Tingsrätten beslutade att anspråken skulle tas upp till prövning i samband med åtalet. Rätten avslog under förberedelsen vid olika tillfällen begäran från de tilltalade att anspråken skulle handläggas som särskilda mål enligt reglerna för tvistemål.

Vid huvudförhandlingen i målet ändrade åklagaren inledningsvis åtalet för medhjälp genom att inte längre göra gällande att de tilltalade vid vissa angivna tidpunkter också främjat att andra personer framställt exemplar av upptagningarna och datorspelen. De tilltalade invände att åklagarens förändring inte var en tillåten justering av åtalet utan i stället att åtalet lagts ned i frågan om främjande av exemplarframställning. De yrkade därför frikännande dom i den del åtalet avsåg främjande av exemplarframställning. Tingsrätten fann, i beslut under rättegången, att åklagarens ändring av åtalet var en sådan inskränkning av talan som omfattades av 45 kap. 5 § tredje stycket rättegångsbalken och därmed var en s.k. tillåten taleändring.

Åklagaren justerade därefter, vid huvudförhandlingen, åtalen också i följande avseenden.

Han gjorde i fråga om medhjälpsbrotten inte längre gällande att komponenterna en indexportal i form av en hemsida med sökfunktion, en databas med katalog innehållande torrentfiler och en trackerfunktion var nödvändiga för att användarna av fildelningstjänsten skulle kunna dela filer mellan sig. Åklagaren gjorde också gällande att främjandet bestod inte bara i ett tillhandahållande av en möjlighet för andra att ladda upp utan också att lagra torrentfiler till tjänsten.

I frågan om förberedelsebrottet gjorde åklagaren gällande att det begåtts bara den 31 maj 2006 och bara i Stockholm och således inte under den tidigare angivna tidsperioden.

Detta mål rör således frågan om straffrättsligt medverkansansvar för upphovsrättsintrång för personer som påstås ha tillhandahållit en fildelningstjänst inom ett datornätverk och om de medverkandes skyldighet att för intrånget betala ersättning enligt upphovsrättslagen.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNINGAR

Åtalen

Åklagaren har yrkat ansvar för de tilltalade för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen och för förberedelse till brott mot lagen och framställt de särskilda yrkanden som framgår av *bilaga 2*.

Samtliga målsäganden har biträtt åtalen för brott mot upphovsrättslagen. Målsägandena har beträffande åtalet för förberedelsebrottet, i andra hand, vidhållit åtalet såvitt avser tiden den 1 juli 2005 till den 31 maj 2006.

Fredrik Neij, Gottfrid Svartholm Warg, Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har samtliga bestritt ansvar för medhjälp respektive förberedelse till brott mot upphovsrättslagen.

De tilltalade har bestritt de särskilda yrkandena, som riktats mot dem eller mot en av dem utom för yrkandet under e) vilket ingen av de tilltalade haft någon erinran mot.

De tilltalade har åberopat följande omständigheter till stöd för sina inställningar.

Fredrik Neij:

Fildelningstjänsten The Pirate Bay var inte olaglig, varför något straffrättsligt medverkansansvar inte kan göras gällande bara för att tjänsten tillförts och tillhandahållit information om torrentfiler. Det är heller inte visat att något huvudbrott förekommit.

The Pirate Bay har endast använt information om torrentfiler från Internetanvändare utan att The Pirate Bay eller någon företrädare för The Pirate Bay tagit del av något upphovsrättsligt skyddat material eller aktivt hänvisat till sådant material. Exempel framställning har skett i användarnas datorer utan att de upptagningar och datorprogram som åtalet avser passerat genom The Pirate Bays datorer.

Han har inte uppsåtligt medverkat till upphovsrättsintrången enligt åtalspunkt 1 eftersom han inte känt till förekomsten av de filer som anges i punkten. Det är användarna av The Pirate Bay som har ansvar för de filer som de tillhandahåller och delar med andra.

Fredrik Neij har vidgått vad åklagaren påstått om att The Pirate Bay är en fildelningstjänst på Internet, vilken använder sig av BitTorrent-protokollet samt att tjäns-

ten består av tre delkomponenter (åtalspunkt 1, gärningsbeskrivningen, första stycket, första – tredje meningen). Han har vidgått att driften av tjänsten till viss del finansierats genom reklamintäkter. Han har också vidgått att han i enlighet med vad som påstås varit delaktig i driften av fildelningstjänsten under tid och från platser som anges i gärningsbeskrivningen (tredje stycket). Han har bekräftat åklagarens påståenden om att fildelningstjänsten tillhandahållit möjlighet för andra att ladda upp och lagra torrentfiler, för andra att söka efter och ladda ner torrentfiler samt att tjänsten hade en trackerfunktion som möjliggjorde för personer som ville dela filer kunde få kontakt med varandra (gärningsbeskrivningen, näst sista stycket), men gjort gällande att detta är en vedertagen teknik för fildelning som är vanligt förekommande och därför inte kan ses som främjande till brott.

Förberedelse till brott mot upphovsrättslagen har inte förekommit av samma skäl som åberopats till stöd för att medhjälp inte skett samt att torrentfilerna inte varit särskilt ägnade att användas som hjälpmedel vid brotten.

Gottfrid Svartholm Warg:

Han har åberopat samma omständigheter som Fredrik Neij till stöd för sina bestridanden.

Han har vidgått att trackerfunktionen – som han skapat – lett till ett peer-to-peer-nätverk. Han har vidare vidgått att fildelningstjänsten till viss del finansierats genom reklamintäkter samt att han skött det mesta som hade med driften av tjänsten att göra (åtalspunkt 1, gärningsbeskrivningen, tredje stycket). Han har framhållit att han tillsammans och i samförstånd med bara Fredrik Neij – inte med övriga tilltalade – svarat för åtgärderna för driften av fildelningstjänsten.

Peter Sunde Kolmisoppi:

Han har inte tillsammans och i samförstånd med övriga tilltalade svarat för åtgärderna för driften av fildelningstjänsten och därmed inte heller tillhandahållit de möjligheter som möjliggjort fildelning från The Pirate Bay.

Han har dessutom åberopat samma omständigheter som Fredrik Neij till stöd för sina bestridanden.

Carl Lundström:

Det är inte kriminaliserat att i sig tillhandahålla en fildelningstjänst, som kan användas för både lagliga och olagliga syften.

Åtalen avser ansvar för kollektivt medhjälpsansvar, vilket inte förekommer i svensk rätt. Carl Lundström – som inte haft med webbplatsen The Pirate Bay att göra – kan bara svara för vad han själv gjort.

Han har ägt bolagen Rix Telecom AB och Rix Port 80 AB. Bolagen har på marknadsmässiga villkor hyrt ut datorer och tillhandahållit bandbredd åt företaget PRQ Internet Kommanditbolag, som var innehavare av de domännamn som ledde till The Pirate Bays webbplats. Bolagen fick för sina tjänster betalt från PRQ Internet liksom från bolagens 50 – 100 övriga kunder.

Han har inte haft uppsåt att göra upphovsrättsintrång. Avsikten med bolagens kundkontakt med PRQ Internet var att de skulle tjäna pengar.

Åtalet för förberedelse till brott mot upphovsrättslagen är inte fullständigt utformat. Dessutom åberopas tidigare omständigheter till stöd för bestridande av åtalet för förberedelse.

Han har också åberopat de omständigheter som Fredrik Neij framfört till stöd för sina bestridanden.

Åklagaren har vidare yrkat ansvar för Gottfrid Svartholm Warg för brott mot lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor, mot lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel och för narkotikabrott samt framställt särskilda yrkanden i anslutning till dessa åtal på sätt framgår av bilaga 3.

Gottfrid Svartholm Warg har förnekat gärningarna. Han har medgett de särskilda yrkandena.

Gottfrid Svartholm Warg har med anledning av misstanke om brottet den 23 juni 2007 varit berövad friheten som anhållen under tiden den 23 – 25 juni 2007.

Vad parterna anfört i frågan om detta åtal behandlar tingsrätten senare i ett särskilt avsnitt i domen.

De enskilda anspråken

Målsägandebolagen – utom Blizzard Entertainment Inc, Warner Bros Entertainment Inc såvitt avser datorspelet F.E.A.R., som bolaget är rättsinnehavare till (åtalet för medhjälp punkt 3 C) och Activision Publishing Inc – har yrkat att de tilltalade solidariskt ska betala ersättning till envar av målsägandena för dels utnyttjande av deras rättigheter eller verk, dels för annan förlust än för utnyttjandet.

De sex svenska skivbolagen har yrkat ersättning, med sammanlagt 2 118 071 euro, enligt följande:

- Sony Music Entertainment med 165 964 euro (55 321 + 110 643) för utnyttjande av ljudupptagningar som anges i åtalspunkten 1 A, C, H, I, L och U,

- Universal Music med 384 365 euro (98 393 + 285 972) för utnyttjande av ljudupptagningar som anges i åp. 1 B, D och N,

- Playground Music Scandinavia med 115 572 euro (37 556 + 78 016) för olovligt utnyttjande av ljudupptagningar som anges åp. 1 E, M och R,

- Bonnier Amigo Music Group med 23 849 euro (5 733 + 18 116) för olovligt utnyttjande av ljudupptagningar som anges i åp. 1 F och O,

- EMI Music Sweden med 912 366 euro (217 334 + 695 032) för olovligt utnyttjande av upptagningar som anges i åp. 1 G, K, P, Q och T samt

- Warner Music Sweden med 585 956 euro (195 319 + 390 637) för olovligt utnyttjande av ljudupptagning som anges i åp. 1 S

jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 maj 2006 till dess betalning sker.

De nordiska filmbolagen har yrkat ersättning, med i första hand, sammanlagt 6 750 000 kr:

- Yellow Bird Films, i första hand, med 6 300 000 kr (2 100 000 + 4 200 000) eller med 6 233 616 kr (2 033 616 + 4 200 000) för utnyttjande av bildupptagningar som anges i åp. 2 A, B och D samt

- Nordisk Film Valby, i första hand, med 450 000 kr (150 000 + 300 000) eller med 327 080 kr (27 080 + 300 000) för utnyttjande av bildupptagning som anges i åp.

2 C

jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen från den 31 maj 2006 till dess betalning sker.

De amerikanska filmbolagen har yrkat ersättning, med sammanlagt 93 050 080 kr, enligt följande:

- Warner Bros med 11 547 638 kr (5 773 819 + 5 773 819) för utnyttjande av bildupptagning som anges i åp. 2 E,

- Metro-Goldwyn-Mayer och Columbia Pictures med 22 073 458 kr (11 036 729 + 11 036 729) för utnyttjande av en bildupptagning som anges i åp. 2 F, att betalas med 25 procent till Metro-Goldwyn-Mayer och med 75 procent till Columbia Pictures,

- Twentieth Century Fox med 40 003 824 kr (20 001 912 + 20 001 912) för utnyttjande av en bildupptagning som anges i åp 2 G,

- Warner Bros med 1 637 494 kr (818 747 + 818 747) för utnyttjande av bildupptagning som anges i åp. 2 H och

- Twentieth Century Fox och Mars Media Beteiligungs med 17 787 666 kr (8 893 833 + 8 893 833) för bildupptagning som anges i åp. 2 I, att betalas med 1 procent till Twentieth Century Fox och med 99 procent till Mars Media

jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen från den 31 maj 2006 till dess betalning sker.

Målsägandebolagen har som grund för sina yrkanden åberopat att de brottsliga gärningarna enligt åtalpunkterna 1 och 2 inneburit att de tilltalade uppsåtligen medverkat till och förberett upphovsrättsintrång som inneburit att upphovsrättsligt skyddade ljud- respektive bildupptagningar och verk gjorts tillgängliga för allmänheten eller att de i vart fall av oaktsamhet gjort sig skyldiga till upphovsrättsintrång. Tillgängliggörandet av upptagningarna, som skett i stor omfattning, innebär skyldighet att betala ersättning för utnyttjandet av upptagningarna. Tillgängliggörandet har därutöver lett till förluster för rättighetshavarna.

Fredrik Neij, Gottfrid Svartholm Warg, Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har bestritt de enskilda anspråken. De har inte vitsordat skäligheten av ersättningsbeloppen till någon del. De har vitsordat ränteberäkningen.

Som grund för bestridandena har de tilltalade åberopat samma invändningar som de har åberopat för att bestrida åtalen. De har därutöver åberopat att de inte handlat av vårdslöshet (oaktsamhet) samt anfört ytterligare följande grunder för bestridandena av ersättningsyrkandena.

Målsägandebolagen har inte lidit någon skada eftersom deras försäljning av ljud- eller bildupptagningar inte minskat på grund av de påstådda intrången. Tillgängliggörandet av upptagningarna har inte lett till att de som laddat ner upptagningarna (framställt exemplar) därmed underlåtit att köpa motsvarande exemplar från rättighetshavarna. Någon adekvat kausalitet föreligger inte heller i övrigt mellan angivna skador och de tilltalades handlande.

Antalet nedladdade torrentfiler har inte motsvarat antalet nedladdade verk. Det är heller inte visat att nedladdningarna bara avsett förlagor som varit olovliga.

Ersättning kan bara betalas för intrång som begåtts i Sverige. Trots det har målsägandena framställt sina ersättningsanspråk på ett sätt som inte visar var intrången har begåtts.

Medhjälpare till brott mot upphovsrättslagen kan inte hållas ersättningsskyldiga eftersom lagen föreskriver ersättningsskyldighet för ”den som” olovligen utnyttjat en rättighet, dvs. själva gärningsmannen. Medhjälpare till brott kan i vart fall inte hållas ansvariga för hela skadan.

Medhjälpare till brott mot upphovsrättslagen grundar i ett fall som med fildelningstjänsten The Pirate Bay, som är en s.k. tjänsteleverantör enligt lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster, inte någon skyldighet att betala ersättning eftersom The Pirate Bay inte initierat överföring av information som har lämnats av den som använt fildelningstjänsten, inte valt ut mottagaren av informationen eller inte valt ut eller ändrat informationen.

Eventuell ersättningsskyldighet ska i vart fall jämkas med hänsyn till de tilltalades ekonomiska förhållanden och målsägandebolagens behov av ersättning. Skyldigheten ska heller inte åläggas solidariskt.

Carl Lundström har anfört att utformningen av fildelningstjänsten The Pirate Bay med dess delkomponenter och genom att trackerfunktionen skapat ett peer-to-peer-nätverk innebär att lagen om elektronisk handel är tillämplig på verksamheten. Han har menat att lagens utformning i förhållande till det EG-direktiv som lagen bygger på är oklar och att tingsrätten därför – för såväl prövningarna i ansvars- som ersättningsdelen – har anledning att inhämta ett förhandsavgörande från EG-domstolen och att parterna ska få tillfälle att närmare yttra sig över vilka frågor som bör ställas till domstolen.

Målsägandebolagen har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Fredrik Neij har, vid frikännande dom, yrkat ytterligare ersättning för inställelse inför rätten.

Carl Lundström har, vid frikännade dom, yrkat ersättning för ombudskostnader och inställelse inför rätten

PARTERNA HAR ANFÖRT M. M.

Åtalen

Åklagaren:

Fildelningstjänsten The Pirate Bay använde BitTorrent-tekniken för sin verksamhet.

Tillvägagångssättet för att med andra dela en fil innehållande t.ex. upptagning av musik med användande av fildelningstjänsten var därför denna.

Den datoranvändare som ville tillhandahålla en fil (en s.k. seeder) hade eller producerade en kopia av upptagningen på sin dator.

För att göra en torrentfil hänförlig upptagningen krävdes en s.k. BitTorrent-klient, som t.ex. Maketorrent eller Azareus, dvs. en programvara som kunde dela upp filen i olika delar och ge den en hash-summa. För att möjliggöra ett tillgängliggörande av det alster till vilken torrentfilen hänvisade var det därutöver nödvändigt att lägga till

webbadressen till en tracker. Man kunde välja att hänvisa till flera olika trackers, inte bara den tracker som tillhandahölls av fildelningstjänsten The Pirate Bay. Användaren angav också vid torrentfilens skapande oftast vilken benämning (namn/titel) som filen skulle ha.

Torrentfilen kunde därefter laddas upp på The Pirate Bays webbplats och lagras där genom att, efter att tidigare ha registrerat sig på webbplatsen, användaren loggade in sig på webbplatsen. Torrentfilen kunde också spridas på annat sätt, t.ex. genom den egna e-posten, via olika chatprogram eller läggas på användarens egna hemsida.

Om en annan datoranvändare därefter ville få tillgång till exv. den musikupptagning som torrentfilen hänvisade till, gick den användaren in på The Pirate Bays webbplats, sökte efter torrentfilen i en katalog över sådana filer som fanns på webbplatsen och laddade ner torrentfilen till sin dator. För att därefter få tillgång till själva musikupptagningen måste den användare som ville få tillgång till upptagningen (en s.k. leecher) öppna sin BitTorrent-programvara, vilken läste av informationen i torrentfilen om vilken eller vilka trackers som var angivna. Vid kontakt med trackern överförde den information till användarens dator om vilka andra användare som var uppkopplade och fildelade den aktuella upptagningen. Programvaran överförde också olika delar av upptagningen från envar av dessa andra användare till dess att upptagningen var nedladdad hos den användare som ville få tillgång till upptagningen. En förutsättning för att fildelningen skulle ske var att såväl seeder som den användare som ville få tillgång till upptagningen hade sina Bit-Torrent-klienter öppna (aktiva).

The Pirate Bays webbplats innehöll flera webbsidor. Den första sidan innehöll en logotyp, sökruta samt länkar till andra sidor på The Pirate Bay.

Genom att klicka sig till sidan Bläddra bland torrenter fick man fram vissa kategorier – exv. musik, filmer, TV och spel – från vilka man kunde få fram ett sökresultat över torrentfiler med namn efter t.ex. filmer.

Klickade man på en torrentfil gavs information bl.a. om när den laddats upp, av vilket användarnamn (uppladdaren) samt hur många gånger den laddats ner. Informationen innehöll vidare uppgifter om innehållet i den fil som torrentfilen hänvisade till samt även uppgifter om filens storlek och vissa kommentarer rörande denna.

Klickade man sig till sidan Nya torrenter fick man information om när olika torrentfiler laddats efter datum och tidpunkt.

Genom att från första sidan klicka på sidan Topp 100 kunde man få upp populära torrentfiler.

Från första sidan kunde man också gå till sidan Hur gör jag för att ladda ner. Där beskrevs hur man skulle gå till väga för att ladda ned ett BitTorrent-program som behövdes för att kunna fildela med tekniken.

Genom att på första sidan klicka på Logga in kunde en användare ange ett användarnamn och ett lösenord, vilket var en förutsättning för att ladda upp en torrentfil.

Sidan Registrera användes för att registrera nya användare av fildelningstjänsten. De skulle därvid ange bl.a. användarnamn, e-post och lösenord.

Sidan Om innehöll en presentation av fildelningstjänsten The Pirate Bay och vilken teknik som användes av tjänsten. Dessutom upplyste sidan om upphovsrättsligt skyddat material, allt enligt följande:

”Medlemmarna på The Pirate Bay representerar en bred fildelningspublik. Därför kan material som verkar stötande finnas tillgängligt. Mejla inte oss om du finner något otrevligt, fokusera i stället på det material du finner positivt. Enda tillfället The Pirate Bay tar bort torrenter är om namnet inte överensstämmer med innehållet. Man ska veta vad man laddar ner.

På servern finns enbart torrentfiler. Därmed finns inget upphovsrättsskyddat och/eller olagligt material lagrat hos oss. Det går därför inte att hålla personerna bakom The Pirate Bay ansvariga för materialet som sprids via trackern. Alla eventuella klagomål från upphovsrättspersoner och/eller lobbyorganisationer kommer göras till åtlöje och hängas ut på siden.”

Sidan Juridisk korrespondens visade skriftväxling som ”The Pirate Bay” haft med olika organisationer eller med företrädare för rättighetshavare.

Sedan man skapat en torrentfil och adresserat den till The Pirate Bays tracker kunde man på The Pirate Bays webbplats gå in på sidan Ladda upp torrent, för att just ladda upp den skapade torrentfilen på fildelningstjänsten. Detta gjordes genom att bläddra fram den skapade torrentfilen, eventuellt byta namn på den, kategorisera den och göra en beskrivning av torrentfilen för att slutligen med användande av en kod ladda upp filen till fildelningstjänsten.

Webbplatsen The Pirate Bay inledde i mitten av 2004 sin verksamhet genom att Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg, som övertog verksamheten från annan, lät företaget PRQ Internet Kommanditbolag registrera namnet på webbplatsen i toppdomänerna .org, .com och .net. De var bolagsmän i kommanditbolaget.

Verksamheten var inledningsvis av förhållandevis måttlig omfattning och vände sig främst mot svenska användare. I oktober 2004 fick Fredrik Neij kontakt med Carl Lundström, som då var företrädare för Rix Telecom AB. Carl Lundström erbjöd möjligheten att i Rix Telecoms lokaler i Göteborg få ökad datorkraft genom att två

servrar (datorer) tillhandahölls. Dessa servrar, som senare togs i beslag, finns inte bokförda hos Rix Telecom.

I början av januari 2005 diskuterade Carl Lundström med Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg en internationell lansering av webbplatsen. Detta ansågs kräva användning av ytterligare språk på webbplatsen och ökad datorkraft. Carl Lundström samt Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg blev därvid överens om en samverkan i bolagsliknande form. Överenskommelsen gick ut på att på att Carl Lundström skulle tillhandahålla ytterligare datorer och rörelsekapital samt fortsätta att tillhandahålla tillgången till Internet. Avsikten var att Carl Lundström skulle äga 40 procent av bolaget medan de övriga två delägarna 30 procent vardera.

Den internationella lanseringen krävde bl.a. att instruktionen för trackerfunktionen måste skrivas om. Detta gjordes av Gottfrid Svartholm Warg som skapade en programvara för trackern som skulle möjliggöra ett utökat antal användare. Vidare förändrades webbplatsen för att bli mer internationell men också kommersiell genom att i ökad utsträckning kunna ta in annonser.

Gottfrid Svartholm Warg fick i detta sammanhang kontakt med Oded Daniel i Israel, vilken visade sig vara en driftig försäljare av annonser och dessutom hade synpunkter på webbplatsens grafiska utformning.

Peter Sunde Kolmisoppi kom under denna tid in i bilden för att utforma den nya webbplatsen. Han – som hade ett eget bolag HAIQ Sweden AB – fick därutöver i uppdrag att utforma sökfunktionen. För detta utfördes programmeringsarbete av vissa andra, men under överinseende av Peter Sunde Kolmisoppi.

Under våren 2005 köptes ytterligare datorer in för verksamheten. Köpen gjordes av Rix Telecom, men en av datorerna bokfördes på ett avräkningskonto som Carl

Lundström hade hos bolaget, dvs. det är hans dator. Övriga inköpta datorer bokfördes som hörande till bolaget.

The Pirate Bays nya webbplats var färdigställd i juni 2005.

Redan under mars 2005 hade Carl Lundström oroats av uppgifter om förändringar i upphovsrättslagen från den 1 juli 2005, vilka kunde innebära att verksamheten med The Pirate Bay blev olaglig. Carl Lundström tog kontakt med advokat. Efter kontakt med sitt juridiska ombud mejlade han Gottfrid Svartholm Warg och nämnde att verksamheten från den 1 juli 2005 kunde bli olaglig och att man borde fundera att flytta verksamheten till annat land. Mejl utväxlades mellan Carl Lundström och Gottfrid Svartholm Warg med sonderingar utvisande att flytta verksamheten till Ryssland eller Argentina. En förfrågan från Carl Lundström till den svenska ambassaden i Argentina om möjligheten till hjälp att flytta verksamheten dit, eftersom den upphovsrättsliga situationen i landet kunde antas vara mer användarvänlig än i Europa, avböjdes av ambassaden. Carl Lundström tog därefter en kontakt med en argentinsk advokat för att undersöka kostnader för att i bolagsform etablera verksamheten i Argentina. Svaret, som kom i juli 2005, vidarebefordrades till Gottfrid Svartholm Warg med frågan om man skulle gå vidare.

Under augusti 2005 arbetade Oded Daniel hårdare med annonsförsäljning. Peter Sunde Kolmisoppi deltog i verksamheten med försäljning av annonser.

Oded Daniel kom därefter med idén om att bolaget Transworld Advertising Corporation, som han företrädde, samt han själv och Fredrik Neij, Gottfrid Svartholm Warg och Peter Sunde Kolmisoppi skulle bilda ett bolag, som skulle kallas Random Media, för att driva verksamheten med The Pirate Bay. Transworld Advertising skulle satsa 40 000 US-dollar i det nya bolaget medan Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg skulle bidra med de webbplatser de innehade. Av bolagsavtalet – som undertecknades i september 2005 – framgick att utöver bolagsbildarna skulle

en extern part – som också betecknades som hoster – få 920 aktier motsvarande 8,25 procent av aktierna. Den externa parten var Carl Lundström, vilket han visserligen vid denna tid inte var medveten om, men senare blev klar över och agerade efter.

Senare under hösten 2005 och tidigt 2006 flyttades verksamheten med fildelnings-tjänsten till Stockholm. Under september 2005 slöts en överenskommelse mellan PRQ Internet och Rix Port 80 AB om utrymme för datorerna (servrarna) och tillgång till Internet. Överenskommelsen innebar att PRQ Internet för tiden januari till och med maj 2006 skulle betala 17 000 kr i månaden för Rix Port 80:s tjänster.

I början på 2006 påminde Fredrik Neij övriga bolagsmän i Transworld Advertising-avtalet (Random Media) om att Carl Lundström skulle ha betalt. I påminnelsen skrev Fredrik Neij att Carl Lundströms andel var ”väl 8,5 %”. I april 2006 överförde Transworld Advertising 2 500 US-dollar (drygt 18 000 kr) till bolaget Morca AG, som var ett av Carl Lundström helägt bolag. Det angavs på handlingar till överföringen att den avsåg ”Purchase of Media”.

Under hösten 2005 och under 2006 fick också Gottfrid Svartholm Warg utbetalningar från Transworld Advertising för reklamplats (purchase of media) på The Pirate Bays webbplats. Fredrik Neij fick under 2006 tre sådana betalningar. Samtliga betalningar som avsåg köp av reklamplats (purchase of media) uppgick till 1 200 000 kr.

Under våren 2006 fick också Carl Lundström del av de redovisningar från Oded Daniel till bolagsmännen i Transworld Advertising-avtalet över försålda annonsplatser, vilket måste uppfattas så att Carl Lundström var med som finansiär i den verksamhet som bedrev The Pirate Bay. I april 2006 skickade Carl Lundström ett mejl till Oded Daniel med förslag till nya tjänster i form av ett sammanförande av

The Pirate Bays webbplats till en digital TV-mottagare, dvs. en strategisk utveckling av fildelningstjänsten.

I maj 2006 reste Peter Sunde Kolmisoppi till Israel och träffade Oded Daniel, för diskussion om överenskommelser med annonsörer på webbplatsen.

Oded Daniel ägnade sig huvudsakligen åt att sälja annonsplats till annonsörer utanför Norden. Rätten att sälja annonser till annonsörer inom Norden hade bolagen Crystone AB och Eastpoint Media AB. Kontaktperson mot dessa var Peter Sunde Kolmisoppi. Han skickade – genom sitt bolag HAIQ Sweden AB – fakturor till dessa annonsförsäljare för upplåtelse av annonsplats på The Pirate Bay. Betalning skedde till HAIQ Sweden.

Tillgängliggörandet – i form av överföring till allmänheten – av de ljud- och bildupptagningar och datorspel som omfattas av åtalet för medhjälp har skett under de tider som anges i respektive åtalspunkt.

Av fildelningstjänstens webbsida Detaljer för denna torrent, framgår för varje enskild ljud- eller bildupptagning eller datorspel när torrentfilen laddades upp på The Pirate Bay.

En tid innan The Pirate Bays servrar och annan utrustning den 31 maj 2006 togs i beslag, gjorde målsägandebolagen, genom anställda hos International Federation of the Phonographic Industry, IFPI, (Svenska gruppen) och Antipiratbyrån, vid vissa tidpunkter nedladdningar (exemplarframställningar) av upptagningarna genom att från The Pirate Bays webbplats ladda ner torrentfiler hänvisande till upptagningarna. Med hjälp av torrentfilerna kunde målsägandebolagen sedan med användande av en BitTorrent-klient ladda ner en fil innehållande upptagningarna från seeders

och från andra som inte laddat ner hela filen men som delade med sig av filen samtidigt som de laddade ner inom ramen för en vid tidpunkten pågående fildelning. Nedladdningarna resulterade i fullt funktionsdugliga kopior. Det var också vid detta tillfälle möjligt att av en uppgift på sidan Detaljer för denna torrent se hur många gånger filen laddats ner.

När serverna beslagtogs den 31 maj 2006 kunde det konstateras att i samtliga fall utom tre hade antalet nedladdningar ökat i förhållande till antalet vid tiden för målsägandebolagens nedladdningar.

Sony Music Entertainment m.fl. (de sex svenska skivbolagen):

Skivbolagen anmälde i januari 2006 vissa personer med anknytning till The Pirate Bay för misstanke om brott. Vid den tiden hade The Pirate Bay över 700 000 registrerade användare och webbplatsen var tillgänglig förutom på svenska med användande av 20 andra språk. The Pirate Bays verksamhet innebar att personer ansvariga för verksamheten i vart fall gjorde sig skyldiga till medverkan till brott genom de åtgärder som åklagaren beskrivit.

Av vissa webbsidor på The Pirate Bays webbplats framgick också vilken inställning företrädare för fildelningstjänsten hade till utnyttjande av andras upphovsrättsligt skyddade rättigheter eller verk. Av sidan Juridisk korrespondens framgick att information i stor omfattning lämnats om att det på The Pirate Bay skedde upp- och nedladdningar av torrentfiler som hänvisade till upphovsrättsligt skyddade rättigheter eller verk utan medgivande från rättighetshavarna. Vidare framgick av presentationen av fildelningstjänsten på webbplatsen (sidan Om) att attityden hos företrädare för The Pirate Bay var att bortse från varningar om att upphovsrättsligt skyddat material utnyttjades genom verksamheten med fildelningstjänsten.

Warner Bros m.fl. (de amerikanska film- och datorspelsbolagen):

I tillägg till vad åklagaren anfört ska i frågan om medverkansansvar framhållas att företrädare för The Pirate Bay angett att de hade möjlighet att ta bort torrentfiler från fildelningstjänsten, t.ex. om namnet på den inte svarade mot innehållet i den fil till vilken torrentfilen hänvisade.

Fredrik Neij:

I presentationen av The Pirate Bay på webbplatsen (sidan Om) angavs också att The Pirate Bay hade en öppen tracker, där vem som helst kunde ladda upp eller ner torrentfiler och skriva kommentarer bara man registrerade sig, vilket dock var gratis. Webbplatsen byggde därmed på användarnas material – en användargenererad site. Det stod klart för varje användare att det inte fanns något upphovsrättsligt skyddat material på fildelningstjänsten. Ett flertal personer arbetade med The Pirate Bays verksamhet och vem som skrivit presentationen av fildelningstjänsten går inte att ange.

Tillgängliggörandet av en ljud- eller bildupptagning eller ett verk började inte med automatik i och med att torrentfilen laddades upp. Det krävdes att uppladdaren hade sin Internetaccess på och att BitTorrent-programmet var öppet.

Den information om antal nedladdningar som fanns i anslutning till torrentfiler är förenad med osäkerhet på grund av bristande tillförlitlighet i det räkneverk som noterade antalet nedladdningar av det material som torrentfilen beskriver.

När det gäller tillgängliggörandet av upphovsrättsligt skyddade upptagningar eller av verk och sambandet med den angivna medhjälpsgärningen finns flera oklarheter. Man vet inte vem som var uppladdare, var han befann sig, hur han fått tag i förlagan till den fil som skulle delas. Inte heller är det angett hur uppladdaren och nedladda-

ren påverkats av The Pirate Bays verksamhet eller av Fredrik Neij på ett konkret sätt, förutom att fildelningstjänsten tillhandahöll en i och för sig laglig modell för fildelning.

Fredrik Neij deltog inte i The Pirate Bays inledande verksamhet. Han fick 2004 en förfrågan om att hjälpa till med verksamheten utifrån tekniska utgångspunkter. Hans deltagande i verksamheten var inte grundad på ekonomiska eller ideologiska skäl och gjordes utan ersättning för arbetet.

The Pirate Bay drevs inte som ett kommersiellt projekt för att personerna bakom verksamheten skulle tjäna pengar. För att finansiera driften, som var ganska dyr, tog man dock in reklam på webbplatsen.

På The Pirate Bay fanns inget upphovsrättsligt skyddat material och personerna i verksamheten hade ingen kunskap om att sådant material omfattades av det som fildelades eftersom det låg utanför The Pirate Bays kontroll.

The Pirate Bay var – som sagts – en öppen söktjänst. Fredrik Neij kunde därför inte svara för det material som användarna hänvisade till genom torrentfiler och än mindre om materialet var upphovsrättsligt skyddat. Någon kännedom om det s.k. huvudbrottet har därför inte förelegat hos honom.

Det är också av betydelse, vid prövningen av målet, att Internets grundidé är att hänvisa till olika dokument, vilket talar för att man också hade rätt att erbjuda information om torrentfiler. BitTorrent-tekniken är också en av de vanligast förekommande fildelningsteknikerna.

The Pirate Bay ska betraktas som en tjänsteleverantör enligt lagen om elektronisk handel, dvs. en ”person” som tillhandahåller någon av informationssamhällets tjänster. Sådana tjänster är de som tillhandahålls på distans, på elektronisk väg och på

individuell begäran av tjänstemottagaren. En tjänsteleverantör som förmedlar information ska enligt lagen, inte vara ansvarig för brott som avser innehållet i informationen. Tanken med lagen är i stället att lägga ansvaret på den som tillhandahållit informationen och inte på den som bara tillhandahåller en väg för att föra över informationen.

Gottfrid Svartholm Warg:

Han startade The Pirate Bays verksamhet under 2003 med en liten singeldator. Verksamheten fick så småningom sitt namn, i vilket det inte ligger någon symbolik. Han hade det bestämmande inflytandet över verksamheten och fattade de beslut som behövdes. Sedan Fredrik Neij kom in i verksamheten skedde beslutsfattandet i samråd med honom.

Han skapade programvaran till trackern. Han har därmed inte tillhandahållit upphovsrättsligt skyddade prestationer eller uppmanat användare att göra upphovsrättsintrång. Det var heller inte så att merparten av de filer som delades innehöll upphovsrättsligt skyddat material.

Det avtal som undertecknades med bl.a. Transworld Advertising skrevs visserligen under, men ledde aldrig till någon verksamhet inom ramen för det tilltänkta bolaget Random Media.

Det är riktigt att han fick betalningar från utlandet men dessa avsåg inte alltid ersättning för reklamplats på The Pirate Bays webbplats.

Peter Sunde Kolmisoppi:

Han svarade inte för de åtgärder som åklagaren angett för verksamhetens bedrivande. De betalningar som påstås ha berört honom har skett till hans bolag. I det avtal

som undertecknades med bl.a. Transworld Advertising var han inte grundare. Han hade således inte sådan ställning i The Pirate Bays verksamhet att han kan ses som ansvarig för den.

Merparten av de filer som tillgängliggjorts för fildelning genom the Pirate Bay hade inte upphovsrättsligt skyddat innehåll. Det var bara en mycket liten del av filerna som avsåg upphovsrättsligt skyddade prestationer.

Carl Lundström:

Åtalen för brott mot upphovsrättslagen riktar sig mot mellanhänder. The Pirate Bays fildelningstjänst byggde på information som överfördes mellan datoranvändare. Enligt lagen om elektronisk handel – och det EU-direktiv 2003/31/EG som lagen bygger på – ska en tjänsteleverantör som överför information men inte initierat överföringen, vilket The Pirate Bay inte gjorde, inte vara ansvarig för brott eller skyldig att betala ersättning.

Carl Lundström har inte haft med webbplatsen The Pirate Bay att göra. Han kunde visserligen som andra gå in på webbplatsen och ta del av den, vilket inte innebar att han var verksam med driften.

Han var – och är – affärsman med syfte att finansiera uppfinnares verksamhet. Han startade bolaget Rix Telecom i slutet av 1990-talet. Bolaget var ett traditionellt s.k. bredbandsbolag med ett flertal anställda. Han deltog inte i den dagliga verksamheten utan handhade övergripnade frågor.

Under 2004 träffade han Fredrik Neij på en utställningsmessa och erbjöd honom arbete hos Rix Telecom. Via Fredrik Neij skedde i slutet av 2004 – då The Pirate Bay redan påbörjat verksamhet med fildelningstjänsten – ett sammanträffande med Gottfrid Svartholm Warg, som då visade hur fildelningstjänsten fungerade. Rix Te-

lecom – och bolagets dotterbolag i Stockholm Rix Port 80 – hade vid denna tid utvecklats sin verksamhet till också s.k. co-location, dvs. att hyra ut kontor/lokaler för uppställning av datorer. Rix Port 80 ingick redan i oktober 2004 ett avtal med PRQ Internet – som var den juridiska person som innehade webbplatsen The Pirate Bay – om uppställning av PRQ:s datorer i aktiebolagets lokaler. Detta avtal tillkom innan Rix Telecom hade köpt Rix Port 80.

Rix Telecom hade som en del av sin verksamhet att köpa och sälja datorer till sina kunder. Datorköpen gjordes av någon anställd hos bolaget och det är omöjligt att veta varför vissa av dem återfanns i det datorskåp, där servrar (datorer) för The Pirate Bays verksamhet senare togs i beslag. I början av 2005 levererades två datorer till Rix Telecom, vilka var inköpta för Carl Lundströms räkning. Han köpte dessa datorer för vidare befordran till PRQ Internet.

Carl Lundström blev intresserad av PRQ Internet av två skäl. Han såg PRQ som en framtida kund till Rix Telecoms co-location-verksamhet. Han såg också i början av 2005 The Pirate Bays verksamhet som intressant och föreslog sitt delägarskap i PRQ.

Senare under våren 2005 fick han kännedom om en ändring i upphovsrättslagen från den 1 juli 2005, vilken kunde innebära att The Pirate Bays verksamhet med fildelning kunde komma att leda till att den ansågs göra upphovsrättsintrång. Han sökte därför råd hos rättslig rådgivare. Han undersökte också – på begäran av Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg – möjligheterna för verksamheten på utländska orter, som i Ryssland eller Argentina. Beskeden var dock genomgående negativa. Han drog sig därför i augusti/september 2005 ur ett påtänkt affärsförhållande med PRQ Internet eller med företrädare för The Pirate Bay.

Rix Telecom – och dotterbolaget Rix Port 80 – hade dock kvar affärsrelationer för co-location till PRQ Internet, bl.a. enligt avtal från april, juli och september 2005.

Avtalet från september innebar att Rix Port 80 hyrde ut ett datorskåp (rackskåp) i bolagets lokaler och upplät bandbredd (trafik och anslutning) till PRQ Internet. Från februari 2006 finns ytterligare ett avtal mellan Rix Port 80 och PRQ Internet om co-location (hosting av server) i ett datorskåp, om vilket Carl Lundström, i egenskap av chef för bolaget, inte hade kännedom. Under våren 2006 köpte Rix Telecom ytterligare datorer, som sedan såldes vidare till PRQ Internet. Eftersom Rix Telexom kunde få bättre priser på inköpen för senare försäljning till PRQ, tjänade bolaget pengar. I april 2006 fakturerade Rix Port 80 PRQ Internet för inte bara co-location utan också för andra teletjänster enligt affärsmässiga grunder. Carl Lundström var inte inblandad i arbetet med fakturering.

Han kände inte till det avtal med bl.a. Transworld Advertising som ingicks i september 2005, förrän det visades för honom inom ramen för förundersökningen. Den utbetalning som kom till honom i april 2006 från Transworld Advertising tycks vara verkställd av Oded Daniel, som Carl Lundström inte tidigare träffat. De träffades först senare under april månad. I slutet av maj 2006 tog Oded Daniel en kontakt med Carl Lundström, eftersom de lärt känna varandra vid ett sammanträffande i USA under april 2006 utanför ramen för The Pirate Bays verksamhet.

De enskilda anspråken

Vad parterna anfört om de enskilda anspråken redogör tingsrätten för i senare avsnitt av domen.

DE TILLTALADES HÖRANDE M.M.

Fredrik Neij har i huvudsak uppgett följande. Han har länge varit intresserad av datorer och teknik och det var också därför han engagerade sig i The Pirate Bay. När han gick med var namnet redan fastställt. Han gick inte med i The Pirate Bay

av några politiska eller ideologiska skäl. The Pirate Bay var i stället en teknisk utmaning för honom. Han skulle få vara med om att driva en stor webbplats och en tracker. Han skulle få använda datorer han annars inte skulle få utnyttja. Han kom i kontakt med Gottfrid Svartholm Warg någon gång 2004. Han köpte då in fyra datorer för The Pirate Bays räkning. Efter att han hade börjat arbeta för Carl Lundström kom de överens om att han skulle få förvara datorerna i lokaler tillhöriga dennes bolag och han skulle även få gratis bandbredd. Han skulle betala för detta genom att arbeta för en lägre lön. Det var han som skötte registreringen av domännamnen och det är därför han som står angiven som kontaktperson i registreringshandlingarna.

The Pirate Bay växte av sig själv. Han och Gottfrid Svartholm Warg gjorde inget för att marknadsföra webbplatsen. Han vet att Piratbyrån hade en länk till platsen. The Pirate Bay var från början på svenska. Man upptäckte sedan att omkring 50 procent av besökarna var utländska användare. Därför ”översattes” webbplatsen även till andra språk. Det var en grupp med grafiker, kodare och s.k. moderatorer, som arbetade med platsen. Det var ingen som hade den egentliga bestämmanderätten. Var och en gjorde det som han tyckte behövde utföras.

Han vet att det har funnits torrentfiler på webbplatsen som ledde till film, musik och spel. Han vet också att det har funnits en flik på The Pirate Bay som innehöll brev och klagomål från rättighetshavarna. Han trodde emellertid inte att verksamheten var olaglig eftersom han hade kontrollerat detta med olika jurister. En av dessa var en juris studerande, som i sin tur kontrollerat detta med sina lärare och professorer.

The Pirate Bays tracker är en öppen tracker vilket innebär att vem som helst kan hänvisa till den. På The Pirate Bay fanns omkring 700 000 torrentfiler. Att manuellt gå igenom samtliga dessa filer skulle vara omöjligt. Därför fick användarna själva ansvara för det som fanns på sajten. Det hände att torrentfiler togs bort från webbplatsen. Moderatorerna på The Pirate Bay gjorde det om någon klagade på att beskrivningen av en torrentfil inte stämde överens med innehållet.

Han känner Oded Daniel. De lärde känna varandra någon gång 2004 i samband med att The Pirate Bay skulle börja med att ha reklam i form av s.k. banners på webbplatsen. Det var Oded Daniel som tog kontakt med dem. Alla hans förehavanden med Oded Daniel har inte haft med The Pirate Bay att göra. Han har jobbat tillsammans med Oded Daniel med ett tiotal olika webbplatser. De pengar som han fick från Oded Daniels bolag Transworld Advertising var säkert ersättning för det arbete han hade utfört för Oded Daniel.

Han höll ett tal på Mynttorget efter beslaget av utrustning m.m. hos The Pirate Bay. Piratbyrån bad honom att hålla talet eftersom han var en av representanterna för The Pirate Bay. Han hade inte skrivit talet.

Gottfrid Svartholm Warg har uppgett i huvudsak. Några från Piratbyrån ville starta en BitTorrent-tracker. Detta var någon gång i mitten av 2003. Han minns inte vem som kom på namnet The Pirate Bay. Han köpte extra minne till datorn och började experimentera eftersom han är intresserad av tekniken. Han arbetade då i Mexiko. Han hade dock behov av mer serverutrymme och det var då han kom i kontakt med Fredrik Neij. Det var också då verksamheten flyttade till Sverige. De såg detta som ett kul projekt. Webbplatsen växte redan från starten. Ny hårdvara köptes kontinuerligt in. De finansierade driften med egna pengar och donationer. De började sälja reklamplats på webbplatsen när det blev nödvändigt för att driva verksamheten. De träffade ett avtal om detta med Oded Daniel i oktober 2004. En förbättrad version av The Pirate Bay lanserades under våren 2005. Den nya versionen innebar att platsen var utformad på fler språk, hade en ny design och mycket bättre teknik.

Han hade inte kännedom om att den verksamhet som bedrevs genom The Pirate Bay var olaglig. Han tog emot klagomål från olika rättighetshavare. Han besvarade också några av dem. The Pirate Bays policy var – och är – att det är användarna som förfogar över torrentfilerna på webbplatsen. Detta lägger sig företrädare för

The Pirate Bay inte i. Det enda man tog bort från The Pirate Bay var de torrentfiler mot vilka det framfördes klagomål från användarna om att innehållet inte stämde överens med beskrivningen. Det var moderatorerna på The Pirate Bay som gjorde detta. Man tog även bort barnpornografiskt material från webbplatsen. De gjorde alltid först en polisanmälan och om polisen sedan beordrade dem att ta bort materialet så har de också gjort det. Vidare togs torrentfiler som inte laddades ner bort genom en automatisk process.

Bolagsavtalet för Random Media upprättades av Oded Daniel eftersom det var han som hade ekonomiska intressen i The Pirate Bay. Det var bara ett av många avtalsförslag. Något bolag registrerades aldrig och det skedde ingen aktiefördelning mellan bolagsbildarna. Avtalet rann ut i sanden.

Carl Lundström har inte haft något med The Pirate Bays verksamhet att göra. Carl Lundström har inte haft någon annan koppling till The Pirate Bay än att Rix Telecom AB har tillhandahållit Internetuppkoppling och köpt in datorer för The Pirate Bays räkning.

Peter Sunde Kolmisoppi kom in när de behövde en presstalesman.

Peter Sunde Kolmisoppi har i huvudsak uppgett. Han lärde känna Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg genom Internet. Han blev presstalesman för The Pirate Bay eftersom ingen annan ville ta tag i den biten. Han kommer inte ihåg när han engagerade sig i The Pirate Bay. Han var inte delaktig i den bedrivna verksamheten. Han utvecklade inte heller layouten eller kategorierna på The Pirate Bay. Han arbetade inte med The Pirate Bays databas.

Han förslog dock att The Pirate Bay skulle ta ut statistik från webbplatsen och att The Pirate Bay skulle införa en s.k. hotline support. Han köpte inte några datorer för

The Pirate Bays räkning. Han köpte en dator till Piratbyrån och det var därför den låg bland The Pirate Bays datorer.

Det e-mail som han fick från Oded Daniel med förslag på åtgärder som skulle vidtas med webbplatsen The Pirate Bay vidarebefordrade han till en annan, som skulle utföra arbetet. Oded Daniel vände sig ofta till honom när Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg inte ville ta tag i saker och ting. Han skulle då hjälpa till genom att ”dra lite” i Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg och i övrigt ”pusha” folk till att göra saker. Han vet inte varför han har fått s.k. revenue reports från Oded Daniel. Oded Daniel är märklig och han fick ofta e-mail från Oded Daniel som han egentligen inte skulle ha. Han hade kontakt med Eastpoint, en utav The Pirate Bays annonsörer. Han hjälpte då Oded Daniel med vissa faktureringsfrågor genom att fakturera från sitt eget företag. Han blev senare även en mellanhand i kontakterna mellan Eastpoint och Oded Daniel eftersom Eastpoint inte ville prata med Oded Daniel. Han träffade Oded Daniel många gånger. Han hade en del andra affärer med honom också.

Han hade kännedom om de e-mail och svar som finns publicerade på webbsidan Juridisk korrespondens.

Han skrev under bolagsavtalet om bildande av Random Media. Syftet med avtalet var inte att utveckla The Pirate Bay. Random Media skulle dra in pengar från annonsförsäljningen på The Pirate Bay. En annan tanke med Random Media var att utveckla nya tjänster, exv. Video Bay som skulle konkurrera med YouTube. Han ”skummade” bara igenom avtalet. Han ”greppade” inte allt som stod där. Random Media startade emellertid aldrig någon verksamhet.

Carl Lundström har i huvudsak uppgett följande. Han var verkställande direktör för Rix Telecom AB under den i målet aktuella perioden. Han träffade Fredrik Neij första gången på en mäsas i Jönköping hösten 2004. Fredrik Neij berättade då att

han och en annan person hade tagit fram en fildelningstjänst. Det som fildelades kunde enligt Fredrik Neij vara upphovsrätligt skyddat, men fildelningstjänsten som sådan var laglig. Gottfrid Svartholm Warg demonstrerade The Pirate Bay för honom. Carl Lundström såg då att det fanns torrentfiler som pekade på skyddade verk.

Fredrik Neij föreslog att han skulle arbeta för Rix Telecom för en lägre lön. I gengäld skulle The Pirate Bay få gratis bandbredd och de skulle få förvara sina datorer i bolagets lokaler. En del av överenskommelsen var också att de skulle ha kvar sina datorer där även när The Pirate Bay började ”dra in” pengar. Han köpte även in två nya datorer för The Pirate Bays räkning.

Han frågade flera jurister om verksamheten var laglig eller inte. När han i ett e-mail från mars 2005 till en utav juristerna skrev att The Pirate Bay var ”till för piratkopiering” så ville han överdriva en smula. Han ville få svar på just den frågan eftersom han inte ville ta några risker i sammanhanget. Han fick då ett negativt besked och detta vidarebefordrade han till Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg. Efter att han hade fått detta besked var han inte längre intresserad av att bli delägare i ”The Pirate Bay”. Han har dock därefter tagit kontakt med olika personer i Argentina och Ryssland eftersom han ville undersöka om det var möjligt att få igång verksamheten där. Han försökte hjälpa till efter förfrågan från antingen Fredrik Neij eller Gottfrid Svartholm Warg. Han skrev ”vi” i e-mailen eftersom han representerade The Pirate Bay, som varande en kund, vid sina förfrågningar. Han träffade Oded Daniel på en konferens i San Fransisco någon gång i april 2006. Han vet inte varför Oded Daniel hade reserverat pengar för hans räkning. Oded Daniel förstod nog inte hur det förhöll sig med allt. Det kan inte ha varit fråga om någon utdelning. Han var intresserad av The Pirate Bay och det var nog därför han också fick statistik för The Pirate Bay från Oded Daniel.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

På åklagarens begäran har Magnus Mårtensson, IFPI (Svenska gruppen) och Anders Nilsson, Antipiratbyrån, hörts som vittnen.

På målsägandebolagens begäran har John Kennedy, IFPI, Ludvig Werner, IFPI (Svenska gruppen), Per Sundin, Universal Music, Bertil Sandgren och Per Eken-gren, Grant Thornton, vilka alla avgett utlåtanden, hörts som vittnen.

Tobias Andersson och jur. dr Kristoffer Schollin, som också avgett ett utlåtande, har hörts på Fredrik Neijs begäran och, såvitt avser Kristoffer Schollin, också på Carl Lundströms begäran.

På Peter Sunde Kolmisoppis begäran har professor Roger Wallis hörts som vittne.

DOMSKÄL

Åtalen för brott mot upphovsrättslagen

Något om ansvar vid brott mot upphovsrättslagen

Upphovsrättslagen skiljer mellan upphovsrätt och vissa till upphovsrätten närståen-de rättigheter. Upphovsrätt tillkommer den som skapat ett litterärt eller konstnärligt verk, som ett filmverk eller ett datorprogram. En till upphovsrätten närstående rättighet tillkommer en framställare av upptagningar av ljud eller rörliga bilder, exv. ett skivbolag (fonogramframställare) som spelat in en artists musik på ett visst me-dium och en filmproducent som spelat in en film. Åtalen för brott mot upphovs-rättslagen bygger på påstående om intrång i såväl närstående rättigheter som i egentlig upphovsrätt, vilken tillkommer vissa amerikanska film- och datorspelbolag.

Enligt 2 och 46 §§ upphovsrättslagen omfattar det upphovsrättsliga skyddet en uteslutande rätt (en ensamrätt) för rättighetshavaren att förfoga över verket eller rättigheten genom att framställa exemplar av och genom att göra verket eller rättigheten tillgängligt för allmänheten. Åtalet för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen, som det slutligen utformats, bygger endast på påståenden om intrång i rätten att göra ett verk eller en rättighet tillgängligt för allmänheten.

Enligt upphovsrättslagen görs ett verk eller en rättighet tillgängligt för allmänheten då de bl.a. överförs till allmänheten. Samtliga åklagarens påståenden innebär att filer, innehållande upphovsrättsligt skyddade prestationer, via överföringar på Internet gjorts tillgängliga för allmänheten. Ett sådant tillgängliggörande sker då verket eller rättigheten på trådbunden eller trådlös väg görs tillgängligt för allmänheten från en annan plats än den där allmänheten kan ta del av verket. Överföring till allmänheten innefattar vidare överföring som sker på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verket eller rättigheten från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer. Om man gör sådana prestationer tillgängliga genom vanligt förekommande fildelningstjänster som tillämpar den s.k. peer-to-peer-tekniken är det typiskt sett fråga om en överföring till allmänheten (jfr prop. 2004/05:110 s. 70).

Upphovsrättslagen innehåller ett antal inskränkningar i den ensamrätt som tillkommer innehavaren av upphovsrätten till ett visst verk eller en rättighet. Det är bl.a. tillåtet att, beträffande vissa verk och rättigheter och under de i 12 § upphovsrättslagen närmare angivna förutsättningarna, framställa exemplar för privat bruk. Ett sådant exemplar får inte användas för andra ändamål än privat bruk, dvs. inte hållas tillgängligt för allmänheten. Ett viktigt undantag från rätten att framställa exemplar för enskilt bruk är då den egentliga förlagan framställts eller gjorts tillgänglig för allmänheten i strid med 2 § upphovsrättslagen.

Bestämmelser om straff på grund av intrång i upphovsrätt finns i 53 § upphovsrättslagen. Detta stadgande ska, enligt 57 § i lagen, även tillämpas i fråga om intrång i de till upphovsrätten närstående rättigheterna. När det talas om intrång i upphovsrätt avses alltså även intrång i närstående rättigheter, om inte annat anges.

Enligt 53 § upphovsrättslagen ska den som beträffande ett verk vidtar åtgärder, som innebär intrång i den till verket knutna upphovsrätten, dömas till böter eller fängelse högst två år under förutsättning att intrånget skett uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

Åtalen omfattar dels påståenden om medverkan till brott mot upphovsrättslagen, dels påstående om föreberedelse till brott mot upphovsrättslagen. Av 53 § femte stycket upphovsrättslagen framgår att för försök eller förberedelse till brott mot upphovsrättslagen ska dömas till ansvar i enlighet med 23 kap. brottsbalken.

Att det kan finnas förutsättningar att döma en person för medverkan till upphovsrättsintrång framgår av 23 kap. 4 § brottsbalken, som lägger fast att ansvar som är föreskrivet för viss gärning i brottsbalken inte bara ska ådömas den som utfört gärningen utan även den som främjat gärningen med råd eller dåd samt att detsamma ska gälla beträffande i annan lag eller författning straffbelagd gärning, för vilken fängelse är föreskrivet.

Något om frågeställningarna i målet

Åtalspunkten 1 avser medhjälp till brott mot upphovsrättslagen. För att de tilltalade ska dömas i enlighet med åtalet krävs att åklagaren dels visat att andra via överföringar på Internet av en fil innehållande t.ex. en ljudupptagning olovligen gjort ett upphovsrättsligt skyddat fonogram tillgängligt för allmänheten (dvs. att s.k. huvudbrott begåtts), dels visat att de tilltalade främjat huvudbrotten på ett sådant sätt som innebär att de kan hållas straffrättsligt ansvariga för sin medverkan. Det framstår,

enligt tingsrätten, som naturligt att först behandla själva huvudbrotten för att därefter övergå till att behandla de tilltalades eventuella medverkan.

Frågan om åklagaren visat att påstådda huvudbrott har begåtts inrymmer flera olika frågeställningar, bl.a. om upphovsrättsligt skydd föreligger på sätt som påstås, om åklagaren visat att tillgängliggörande skett under hela eller delar av de tidsperioder som åklagaren gjort gällande, om det är fråga om olovliga tillgängliggöranden och om var huvudbrotten ska anses ha begåtts.

Frågan om åklagaren förmått styrka att de tilltalade främjat huvudbrotten på ett sådant sätt som innebär att de kan hållas straffrättsligt ansvariga för sin medverkan innefattar också ett antal frågeställningar. En första fråga är om åklagaren visat att samtliga tilltalade ska anses ha agerat tillsammans och i samförstånd på sätt som påstås. Därtill finns frågeställningar om medverkansbrottets relation till huvudbrotten i fråga om i vilken omfattning eller på vilket sätt medverkansgärningen kan anses ha främjat huvudbrotten. I detta avseende bör bl.a. tidpunkten för medverkansgärningen i relation till tidpunkten för huvudbrotten närmare analyseras. De senare frågeställningarna har betydelse för om det som kan läggas de tilltalade till last objektivt sett är tillräckligt för att bedöma som straffrättslig medverkan. Därtill kommer givetvis frågor om uppsåt och oaktsamhet.

De frågeställningar som nu nämnts täcker i stort sett samtliga de påståenden som återfinns i åtalet enligt punkten 1. Åtalet för medhjälp innehåller också andra påståenden som tingsrätten måste pröva: om merparten av de filer som tillgängliggörs för fildelning genom The Pirate Bay innehåller upphovsrättsligt skyddade verk och prestationer samt om, och i vilken omfattning, det är fråga om ett kommersiellt utnyttjande av nämnda verk och prestationer.

Åtalspunkten 2 – förberedelse till brott mot upphovsrättslagen – väcker fråga om de tilltalade, om de döms till ansvar för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen, även kan dömas för förberedelse i enlighet med gärningspåståendet.

Åtalen aktualiserar lagen om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster. För det fall tingsrätten skulle komma fram till att någon av de tilltalade ska dömas i enlighet med åtalen – samt till följd därav betala ersättning till målsägandebolagen – uppkommer frågan om någon av de grunder för ansvarsfrihet som återfinns i lagen om elektronisk handel är tillämpliga. En särskild fråga i det sammanhanget är om tingsrätten – som Carl Lundström har menat – bör inhämta ett förhandsavgörande från EG-domstolen.

Fortsatt disposition av domskälen

Domskälen kommer fortsättningsvis att inledningsvis uppta en redovisning av utformningen och funktionen av fildelningstjänsten The Pirate Bay, vilken är av betydelse för den fortsatta bedömningen.

Tingsrätten kommer därefter att behandla ansvarsfrågorna. Åtalet för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen kommer att behandlas under två huvudrubriker. Den första kommer omfatta de påstådda huvudbrotten och den andra medverkansgärningarna. Tingsrätten prövar därefter ansvaret för förberedelse till brott mot upphovsrättslagen (åtalspunkten 2).

Efter ansvarsfrågorna övergår tingsrätten till att pröva om ansvarsfrihet kan föreligga enligt lagen om elektronisk handel. Under denna del av domskälen tar tingsrätten ställning till om ett förhandsavgörande bör inhämtas från EG-domstolen.

Därefter tar tingsrätten ställning till påföljden och åklagarens särskilda yrkanden.

De enskilda anspråken behandlas avslutningsvis.

Fildelningstjänsten The Pirate Bay

Utredningen i målet ger vid handen att fildelningstjänsten – som använde BitTorrent-tekniken – hade en webbplats till vilken det för en datoranvändare var möjligt att ladda upp och lagra torrentfiler, att webbplatsen hade en databas i vilken det för en annan datoranvändare var möjligt att söka efter torrentfiler för att ladda ner dessa till egen dator samt att det fanns en tracker med vars hjälp de datoranvändare som önskade dela filer kunde få kontakt med varandra för fildelningen. Genom trackerfunktionen skapades ett s.k. peer-to-peer-nätverk, vilket i sin tur innebar att ett obestämt antal personer – inte en helt sluten krets – kunde tillhandahållas den upptagning eller det verk som torrentfilen hänvisade till.

För att ladda upp och lagra en torrentfil hade, eller gjorde, den datoranvändare som önskade tillhandahålla en fil (ursprungsseedern) en kopia av filen (huvudfilen) på sin hårddisk. En torrentfil, hänvisande till huvudfilen, producerades genom att använda en särskild programvara, avsedd för att skapa torrentfiler. Det fanns flera olika programvaror som kunde användas för detta. Flera av dem fanns tillgängliga på Internet utan kostnad. Den skapade torrentfilen innehöll information om huvudfilen, bl.a. hur många logiska delar som huvudfilen delats upp i samt filens hashsumma. Hashsumman var ett matematiskt tal som syftade till att kontrollera att varje huvudfil var korrekt sammansatt. Seedern inkluderade ofta viss ytterligare information i torrentfilen, bl.a. en hänvisning till webbadressen till en eller flera trackers. Trackern hade till uppgift att ge datoranvändare information om vilka andra användare som vid en viss tidpunkt var i färd med att fildela den huvudfil som torrentfilen hänvisade till. Sedan användaren skapat torrentfilen kunde han – enligt vad som framkommit i målet – förfoga öven den på olika sätt i syfte att dela med sig av den huvudfil till vilken torrentfilen hänvisade. Ett sätt var att ladda upp den på The Pirate Bays hemsida, där den lagrades och var sökbar för andra användare.

Att ladda ner en huvudfil via The Pirate Bay gjordes – enligt vad utredningen visar – genom att en datoranvändare sökte efter den torrentfil, vilken han var intresserad av. Normalt hade torrentfilen ett namn som överensstämde med huvudfilens namn. Den torrentfil användaren valde kunde öppnas med hjälp av ett BitTorrent-program. Därefter kontaktades trackern som meddelade användaren, vilka andra användare som var i färd med att fildela den huvudfil som torrenten hänvisade till. En s.k. handskakning skedde och användaren accepterades i den svärm av användare som var i färd med fildelning. Sedan ”handskakningen” var klar påbörjades fildelningen med övriga användare i svärmen. I en svärm kunde det finnas användare som benämndes ”seeder”, vilket innebar att den användaren hade hela den huvudfil som var föremål för fildelning i svärmen. Som ”leecher” benämndes de användare som var i färd med att ladda ner en fil till sin dator. De bitar av en huvudfil som en användare laddat ner blev tillgängliga för andra i svärmen. På så sätt blev fildelningen snabbare.

Fildelningstjänsten innebar således att själva tillgängliggörandet för allmänheten av huvudfiler som innehöll exv. upphovsrättsligt skyddade ljud- eller bildupptagningar, filmverk eller datorprogram gjordes av datoranvändarna till ett obestämt antal individer och därmed inte till en sluten krets.

Huvudbrotten enligt åtalet för medhjälp

För att någon ska kunna dömas för medverkan till ett visst brott förutsätts att en straffbelagd gärning begåtts (huvudbrottet). Att gärningsmannen inte kan straffas till exempel på grund av bristande uppsåt utesluter inte ansvar för en medverkande. Det är tillräckligt att det beskrivna brottet, själva huvudbrottet, objektivt sett har blivit förverkligat.

Enligt 2 § upphovsrättslagen innefattar upphovsrätten till ett verk bland annat en uteslutande rätt att förfoga över verket genom att göra det tillgängligt för allmänheten. Detsamma gäller för till upphovsrätten närstående rättigheter. I enlighet med vad som anförts ovan avser åtalet den typ av tillgängliggörande som sker när verket överförs till allmänheten. För att brott mot upphovsrättslagen ska kunna styrkas krävs för det första att ljud- och bildupptagningarna och verken åtnjuter skydd enligt upphovsrättslagen och att påstådda intrång skett olovligen, så till vida att rättighetsinnehavarna inte lämnat något samtycke. Därefter har åklagaren att styrka att det är fråga om ett tillgängliggörande i upphovsrättslagens mening, att tillgängliggörandena skett under de perioder som påstås samt att tillgängliggörandena är straffbara enligt svensk rätt.

- *Åtnjuter rättigheterna och verken skydd enligt upphovsrättslagen?*

För att alster ska åtnjuta upphovsrätligt skydd krävs att det är frågan om ett verk. Begreppet verk innebär att alstret måste vara ett resultat av ett arbete samt att det måste innefatta ett visst mått av självständighet och originalitet. Man brukar tala om ett krav på verkshöjd. För framställare av ljud- eller bildupptagningar gäller dock, enligt 46 § upphovsrättslagen, inte något krav på verkshöjd. För dessa alster räcker det att det är fråga just om en upptagning av ljud respektive rörliga bilder.

Åklagaren har delat upp åtalet för medhjälp till brott i ett antal underliggande punkter. Varje underliggande punkt innehåller ett påstående om ett olovligt tillgängliggörande såvitt avser en närmare angiven rättighet eller ett verk. Punkterna 1 A – 1 I och 1 K – 1 U avser skivor innehållande musik, dvs. en sådan framställning av upptagningar av ljud som utgör till upphovsrätten närstående rättighet och som åtnjuter skydd enligt 46 § upphovsrättslagen, i några fall jämförd med 61 § i lagen och 1 § andra stycket Internationella upphovsrättsförordningen (1994:193).

Även framställarna till de filmer som upptagits i punkterna 2 A – 2 D innehar en till upphovsrätten närstående rättighet avseende upptagningar av rörliga bilder som har upphovsrättsligt skydd enligt 46 § upphovsrättslagen.

Punkterna 2 E och 2 I avser filmer som påstås åtnjuta såväl upphovsrättsligt skydd som skydd som närstående rättigheter då det avser upptagningar av rörliga bilder.

Punkterna 2 F, 2 G och 2 H avser filmer som påstås åtnjuta egentligt upphovsrättsligt skydd. Anledningen till att de verk som anges 2 E – 2 I påstås omfattas av egentlig upphovsrätt är att det är fråga om amerikanska filmverk.

Filminspelningar är – enligt vad som är allmän känt – mångfasetterade, resurskrävande och komplicerade arbetsprojekt, som typiskt sett resulterar i filmverk och därmed har upphovsrättsligt skydd. Med hänsyn härtill och eftersom de tilltalade inte invänt något däremot får det anses utrett att det är fråga om filmverk i upphovsrättslagens mening.

Punkterna 3 A – 3 D avser datorspel (datorprogram). De tilltalade, som fått möjlighet att ta del av datorspelen, har vitsordat att de har verkshöjd. Vidare har vittnet Anders Nilsson, som laddat ned de aktuella datorspelen via The Pirate Bays webbplats, bekräftat att det är fråga om förhållandevis avancerade datorprogram. Det är därmed, enligt tingsrätten, utrett att datorspelen uppfyller kraven på verkshöjd och därmed har upphovsrättsligt skydd.

- *Vem innehar rättigheterna och verken?*

En förutsättning för att ett tillgängliggörande av ett upphovsrättsligt skyddat verk eller en rättighet ska anses olovligt är att tillgängliggörandet inte skett med rättighetshavarens samtycke. Det kan därför, vid påstådda upphovsrättsintrång, vara nöd-

vändigt att undersöka vem som är rättighetshavare och rättighetshavarens inställning i frågan om tillgängliggörande.

De tilltalade har inte ifrågasatt att målsägandebolagen innehar de rättigheter och verk som påstås olovligen ha tillgängliggjorts. Detta gäller även beträffande de amerikanska filmbolagens upphovsrätt till de amerikanska filmverken. Oaktat de tilltalades inställning är den bevisning i form av DVD-konvolut som givits in av de amerikanska filmbolagen, enligt tingsrättens mening, tillräckligt för att bolagen ska anses ha styrkt sin rätt som rättighetsinnehavare. De amerikanska filmbolagen har emellertid också företett utredning i form av kopior av avtal mellan bolagen och de upphovsmän som bidragit med sina skapande insatser för filmerna om överlåtelse av upphovsrätten till bolagen.

Det är, enligt tingsrätten, klarlagt att målsägandebolagen innehar rättigheterna och verken och att rättighetshavarna inte lämnat något samtycke till i åtalet åberopade förfoganden.

- *Är det fråga om ett tillgängliggörande enligt upphovsrättslagen?*

Samtliga åtalspunkter för medhjälp till brott inbegriper i huvudsak likalydande beskrivningar såvitt avser de påstådda faktiska tillgängliggörandena. Åtalet avser, om man följer upphovsrättslagens definition på vad som avses med att göra något tillgängligt för allmänheten, den typ av tillgängliggörande som sker när verket överförs till allmänheten. Det tingsrätten har att pröva i detta sammanhang är om det sätt på vilket angivna filer hanterats ska anses innefatta en överföring till allmänheten.

Enligt 2 § upphovsrättslagen sker en överföring till allmänheten då verket på trådbunden eller trådlös väg görs tillgängligt för allmänheten på en annan plats än den där allmänheten kan ta del av verket. Överföring till allmänheten infördes som en ny kategori till begreppet tillgängliggörande den 1 juli 2005. Som exempel på fall

av överföring till allmänheten har i förarbetena angivits att ett verk sänds ut i radio eller TV antingen på traditionellt sätt eller via Internet, eller att verk läggs ut på en webbsida på Internet (prop 2004/05:110, s. 378). I 2 § anges vidare att överföring till allmänheten innefattar överföring som sker på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verket från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer. Exempel på denna typ av förfogande, s.k. tillhandahållande på begäran, är när ett musikverk eller ett filmverk ligger ute på ett nätverk som Internet, så att enskilda kan ta del av verket när de önskar (prop 2004/05:110, s. 379).

Åklagarens gärningspåståenden såvitt nu är av intresse omfattar både ursprungsseederns och efterföljande fildelares tillgängliggöranden av i åtalet aktuella filer. Gemensamt för nämnda användare är att de har hela eller delar av den relevanta filen lagrad på sin dator (hårddisk). Genom att vara uppkopplade till Internet och ha sin BitTorrent-programvara aktiverad – detta är en nödvändig förutsättning – möjliggör de för andra Internetanvändare att ta del av och därigenom själva framställa exemplar av aktuella filer. Förfarandet är såvitt avser åtkomlighet för andra Internetanvändare i princip detsamma som när ett verk tillgängliggörs genom att läggas ut på en öppen hemsida på Internet. Förutsatt att det finns en seeder uppkopplad till Internet kan en annan Internetanvändare, en leecher, få tillgång till verket från en plats och vid en tidpunkt han eller hon själv väljer. Det sätt på vilket angivna filer hanteras av en ursprungsseeder och de användare som genom fildelning erhållit hela eller delar av aktuella filer utgör, enligt tingsrätten, ett sådant tillgängliggörande som enligt upphovsrättslagen är att betrakta som en överföring till allmänheten.

- *Under vilka tidsperioder har tillgängliggörande skett?*

Samtliga åtalspunkter innehåller en tidsperiod under vilken de tilltalade påstås ha främjat att andra personer hållit filer innehållande de upphovsrättsligt skyddade prestationerna tillgängliga via överföringar på Internet. För att åtalet ska vinna bifall

såvitt avser de aktuella tidsperioderna krävs att åklagaren visat att rättigheterna och verken faktiskt varit tillgängliga under dessa perioder.

Samtliga tidsperioder tar sin början den dag torrentfilen, som hänvisar till den rättighet eller det verk tidsperioden i fråga avser, laddades upp på The Pirate Bays webbplats. Slutdagen motsvarar den tidpunkt torrentfilen togs bort från webbplatsen. Det sistnämnda datumet är beträffande flertalet åtalspunkter den 31 maj 2006, dvs. det datum då The Pirate Bays serverar, inom ramen för den förundersökning som ledde fram till nu aktuellt åtal, togs i beslag.

Vittnena Magnus Mårtensson och Anders Nilsson har beträffande varje alster och under respektive tidsperiod talan avser, laddat ned dessa genom att gå in på The Pirate Bays hemsida, söka upp de torrentfiler som hänvisade till alstren och därefter ladda ner de sistnämnda. Syftet med åtgärderna var att samla bevis inför den polis-anmälan målsägandena hade för avsikt att göra. Åklagaren har åberopat skriftlig bevisning beträffande de nedladdningar Magnus Mårtensson och Anders Nilsson företog. Av nämnda bevisning framgår bl.a. det datum då nedladdningarna ägde rum, hur många nedladdningar av respektive alster som, enligt The Pirate Bays egna räkneverk, skett fram till det datum vittnena företog sin nedladdning och även, beträffande flertalet alster, därefter tillkommande nedladdning fram till den 31 maj 2006. Av den följande tabellen framgår nämnda uppgifter.

Åtalspunkt - Alster	Datum för bevisning	Antalet nedladdningar vid datum för bevisning	Antalet nedladdningar 2006-05-31
1 A - Backyard Babies, "Stockholm Syndrome"	2006-02-28	780	1 123
1 B - Joakim Thåström, "Skebokvarnsv 209"	2006-02-28	13 721	-
1 C - Sophi Zelmani, "A Decade of Dreams"	2006-02-28	2 665	3 126
1 D - Emilia De Porets, "A Lifetime In A moment"	2006-02-28	1 198	1 217
1 E - Advance Patrol, "Aposteln"	2006-02-28	1 349	1 816

1 F - Amy Diamond, "This Is Me Now"	2006-02-28	341	-
1 G - Håkan Hellström, "Nåt gammalt, nåt nytt, nåt lånat, nåt blått"	2006-02-28	5 213	6 158
1 H - Kent, "The Hjärta & Smärta EP"	2006-02-27	2 111	3 748
1 I - Lena Philipsson, "Han jobbar i affär"	2006-02-27	1 128	1 382
1 K - Per Gessle, "Son Of A Plummer"	2006-02-28	3 821	5 559
1 L - Petter, "Mitt sjätte sinne", "Ronin", "Bananrepubliken" och "Petter"	2006-02-28	443	-
1 M - Snook, "Snook, Svett och Tårar"	2006-02-27	1 283	4 149
1 N - Cardigans, "Dont Blame Your Daughter"	2006-02-27	380	617
1 O - Cornelis Wreewijks, "Till Sist"	2006-03-02	1	545
1 P - Robbie Williams, "Intensive Care"	2006-03-01	3 416	5 660
1 Q - Beatles, "Let It Be"	2006-03-01	4 838	5 007
1 R - Rasmus, "Hide From The Sun"	2006-03-01	2 895	3 515
1 S - James Blunt, "Back To Bedlam"	2006-03-01	15 152	30 049
1 T - Coldplay, "X&Y"	2006-03-01	3 828	11 052
1 U - David Bowie, "Reality"	2006-03-02	8	323
2 A - "Den svaga punkten"	2006-04-04	15 689	16 482
2 B - "Afrikanen"	2006-04-04	12 267	12 484
2 C - "Pusher 3"	2006-03-29	406	894
2 D - "Mastermind"	2006-03-30	2 533	4 137
2 E - "Harry Potter & The Goblet of Fire"	2006-03-28	21 426	22 082
2 F - "The Pink Panther"	2006-03-29	48 596	49 593
2 G - "Prison Break, Season 1"	2006-04-06	46 356	48 104
2 H - "Syriana"	2006-04-03	3 311	3 679
2 I - "Walk The Line"	2006-03-28	39 964	-
3 A - "Diablo 2"	2006-04-10	16 559	16 568
3 B - "World of Warcraft-Invasion"	2006-04-06	26 773	26 915
3 C - "F.E.A.R"	2006-04-10	47 931	49 641
3 D - "Call of Duty 2"	2006-04-10	75 276	76 518

Genom förhören med Magnus Mårtensson och Anders Nilsson är för det första utrett att torrentfilerna pekat på just de rättigheter och verk som angetts i stämningsansökan. Att alstrena åtnjuter skydd enligt upphovsrättslagen har redan konstaterats.

Vittnenas nedladdningar var lyckosamma så till vida att de erhöll ett eget exemplar av alstren. Genom förhören med Magnus Mårtensson och Anders Nilsson är därför utrett att de aktuella rättigheterna och verken i vart fall var tillgängliga, genom överföringar på Internet, vid de tillfällen de gjorde nedladdningarna (se tidpunkterna i tabellen).

Frågan är då om åklagaren förmått styrka att alstren även varit tillgängliga under övrig tid som påstås. Åklagarens gärningspåståenden, såvitt avser tidsperioderna, kan inte uppfattas som att alstren måste ha hållits tillgängliga under exakt varje minut eller sekund inom den angivna perioden, dvs. på ett perdurerande sätt. För att påståendena ska läggas till grund för den fortsatta bedömningen måste det, enligt tingsrätten, vara tillräckligt att åklagaren förmått styrka att alstren i vart fall varit tillgängliga i betydande utsträckning under respektive tidsperiod.

På The Pirate Bays webbplats fanns information om antalet nedladdningar för varje torrentfil, dvs. ett slags räkneverk som talade om hur många användare som laddat ned den aktuella huvudfilen. Av ett yttrande från Statens Kriminaltekniska Laboratorium framgår att en användare som laddat ner det fullständiga innehållet från en torrentfil signalerade till The Pirate Bays tracker att den var färdig. Trackern noterade detta och ökade antalet nedladdningar för den torrentfilen i databasen, vilket följaktligen visades på webbplatsen. Den siffra som angavs baserades på antalet fullständiga nedladdningar av det material som torrentfilen beskrev, dvs. – i detta fall – själva musikalbumen, -låtarna, filmerna, eller datorspelen. Av yttrandet framgår dock att det fanns en viss felaktighet i räkneverket vilket gjorde att antalet nedladdningar överskattades. Nämnade uppgifter bör därför hanteras med försiktighet och kan inte ensamt tillmätas någon avgörande betydelse i fråga om åklagaren ska anses ha styrkt sina påståenden.

Räkneverket var kopplat till The Pirate Bays tracker. Av utredningen i målet har framkommit att torrentfiler som laddades upp på andra platser än The Pirate Bays webbplats ibland hänvisade till The Pirate Bays tracker. Det är följaktligen möjligt att ett visst antal av de nedladdningar som angavs beträffande varje enskilt alster avsåg nedladdningar som kommit till stånd efter att en användare hämtat hem en torrentfil från en annan webbplats än The Pirate Bay. Enligt tingsrättens mening ska det tillgängliggörande som kan läggas dessa användare till last även beaktas inom ramen för ett huvudbrott som är aktuellt i detta mål eftersom The Pirate Bays tracker använts. En annan fråga, som har relevans för medverkansgärningarna, är de tilltalades insikt/upsåt beträffande just detta tillgängliggörande.

Antalet nedladdningar registrerade enligt räkneverket framgår av tabellen. Av tabellen framgår att vissa alster, exempelvis 2 A ”Den svaga punkten” och 3 A ”Diablo 2”, laddats ned under ett väldigt stort antal tillfällen i förhållande till den tidsperiod som tillgängliggörandet påstås ha skett. Motsvarande siffra för andra alster, som t.ex. 1 D Emilia De Porets ”A Lifetime In A moment”, är lägre.

Ett stort antal nedladdningar under en kortare tid talar givetvis för att rättigheten eller verket i fråga varit tillgänglig under huvuddelen av den i gärningspåståendet angivna tidsperioden. Det stora antal nedladdningar som registrerats även för de mindre populära alstren talar för att tillgängliggörande skett i den utsträckning som påstås beträffande samtliga alster. I samma riktning talar det förhållande att antalet registrerade nedladdningar ökat från datumen för bevissäkringen till datumet för beslaget, vad Gottfrid Svartholm Warg berättat om att torrentfiler som inte används togs bort genom en automatiserad process, att det uteslutande är fråga om kända alster och inte minst det stora antal användare som besökte The Pirate Bays hemsida. Med utgångspunkt från de lyckade nedladdningar som företogs av vittnena och med hänsyn till de skäl som angivits ovan är det, enligt tingsrätten, visat att tillgängliggörande beträffande varje enskilt alster skett under den tid åklagaren påstått.

- *Är tillgängliggörandena straffbara enligt svensk rätt?*

Av utredningen i målet har framkommit att vissa av The Pirate Bays användare vars tillgängliggörande är föremål för talan har befunnit sig utomlands i samband med att de gjorde alstren tillgängliga för allmänheten.

Enligt 2 kap. 1 § brottsbalken döms efter svensk lag då brott begåtts i Sverige. Det samma gäller, om det är ovisst var brott förövats men det finns skäl att anta att det är begånget i Sverige. Enligt 4 § anses brott begånget där den brottsliga handlingen företogs, så ock där brottet fullbordades. En fråga i målet är var huvudbrotten ska anses ha fullbordats.

Starka skäl talar, enligt tingsrätten, för att ett brott som innebär att man tillgängliggör något via Internet ska anses ha begåtts i ett land där en Internetanvändare kan komma åt den information som tillgängliggörs, förutsatt att tillgängliggörandet har en rättighetsmässig effekt i landet (jfr Schønning, Ophavsretsloven med kommentarer, 3 uppl., s. 686). Detta gäller inte minst när informationen – som i detta fall – publiceras på ett språk som talas i landet. Detta talar för att samtliga huvudbrott, även de som företagits av personer som befunnit sig utanför Sverige, ska anses ha begåtts i Sverige. Slutsatsen förstärks ytterligare av att de servrar (datorer) som hyst The Pirate Bays webbplats och tracker funnits i Sverige.

Sammanfattningsvis får, till följd av vad som nu sagts, samtliga de av åklagaren påstådda huvudbrotten anses ha begåtts och vara straffbara här i landet.

Medverkansgärningarna

- Medverkan – objektivt

I enlighet med vad som anförts tidigare ska, enligt 23 kap. 4 § brottsbalken, ansvar för viss gärning inte bara ådömas den som utfört gärningen (huvudbrottet) utan även annan som främjat den med råd eller dåd (medverkansgärningen). Bestämmelsen är tillämplig på alla specialstraffrättsliga brott som har fängelse i straffskalan.

Straffansvar åvilar den som fysiskt eller psykiskt har främjat en gärning. Medhjälparen ska ha underlättat huvudbrottets utförande. Det uppställs inget krav på att medhjälparens handlande har varit en förutsättning för huvudbrottets förverkligande. Medverkansansvar kan drabba även den som endast obetydligt har bidragit till huvudbrottet.

Tingsrätten har redan konstaterat att straffbelagda gärningar begåtts i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning. Den fråga tingsrätten nu har att ta ställning till är om Fredrik Neij, Gottfrid Svartholm Warg, Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har främjat huvudbrotten genom att göra det möjligt för användarna att ladda upp och lagra torrentfiler till fildelningstjänsten The Pirate Bay, genom att tillhandahålla en databas kopplad till en katalog med torrentfiler, genom att göra det möjligt för användarna att söka efter och ladda ner torrentfiler samt genom att tillhandahålla funktionalitet med vars hjälp de användare som velat dela filer kunnat få kontakt med varandra genom fildelningstjänstens trackerfunktion.

De tilltalade har bl.a. invänt att medverkansansvar är uteslutet då huvudbrotten, och hur de tilltalade påverkat dessa brott, inte är tillräckligt preciserade mot bakgrund av att gärningsmännen inte är kända. Tingsrätten har tidigare kommit fram till att åklagaren förmått styrka att påstådda huvudbrott ägt rum på sätt som påstås. Det uppställs inte något krav på att gärningsmännen ska vara kända för att medverkansansvar ska komma ifråga. Det är, som tingsrätten redan konstaterat, tillräckligt att

åklagaren styrkt att de objektiva rekvisiten för huvudbrottet är uppfyllda. Om ett visst handlande kan anses främja huvudbrottet aktualiseras medverkansansvar.

Det har genom utredningen i målet framkommit att The Pirate Bay, vid den tidsperiod som är aktuell i åtalet, var en populär webbplats med många användare runt om i världen. Syftet med The Pirate Bay var att skapa en mötesplats för fildelare. Webbplatsen var, enligt vad som framkommit genom förhören med Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg, under ständig utveckling. Ny hårdvara köptes kontinuerligt in och sökfunktionerna samt trackern utvecklades, allt i syfte att effektivisera tillgängligheten till, och överföringen av uppladdat material. Vissa användare av webbplatsen kom att utnyttja den och nämnda funktioner på ett sätt som innebar att användarna begick brott mot upphovsrättslagen på det sätt som påstås i åtalet (huvudbrotten). I enlighet med vad som vidare kommer utvecklas nedan har samtliga tilltalade känt till att en hel del användare av webbplatsen ägnade sig åt olovliga förfoganden av upphovsrättsligt skyddat material. Genom att tillhandahålla en webbplats med välutvecklade sökfunktioner, enkla uppladdnings- och lagringsmöjligheter samt genom att förmedla kontakter mellan enskilda fildelare genom den till sajten knutna trackern har, enligt tingsrätten, den genom The Pirate Bay bedrivna verksamheten underlättat och således främjat dessa brott (jfr Ds 2007:29, s. 323 och Rosén i NIR 2008 s. 101).

För medverkansansvar är det inte nödvändigt att The Pirate Bays verksamhet var en förutsättning för att rättigheterna eller verken blivit tillgängliggjorda för allmänheten. Att de upphovsrättsligt skyddade alstren eventuellt kan ha tillgängliggjorts för allmänheten på andra webbplatser innan de tillgängliggjordes på The Pirate Bay, eller att de eventuellt kan ha tillgängliggjorts på andra webbplatser samtidigt som de tillgängliggjordes på The Pirate Bay, saknar enligt tingsrättens mening betydelse för det medverkansansvar som kan åligga de tilltalade för deras handlande.

De tilltalade har invänt att deras eventuella medverkan inte har skett före huvudbrottens fullbordan. Vissa brott, s.k. perdurerande brott, anses pågå under hela den tid som ett visst tillstånd varar. Ett exempel på perdurerande brott är olaga frihetsberövande. Brottet är avslutat först då det tillstånd som föranlett brottets fullbordan upphör. De tillgängliggöranden som utgör huvudbrotten enligt åtalet har, såvitt avser ursprungsseedern, fullbordats i samband med att han/hon laddade upp torrentfilen på The Pirate Bays webbplats och därefter började göra alstret tillgängligt för andra. Övriga seeders har fullbordat sina respektive brott i samband med att de, efter att ha fått ned en del av det skyddade alstret, gjort detta tillgängligt för andra. Det krävs heller inte att man tillgängliggör ett helt verk för att det ska vara fråga om ett brott mot upphovsrättslagen, att tillgängliggöra en del av ett verk är tillräckligt för att brottet ska vara fullbordat (jfr t.ex. Ds 2007:29, s. 338). Brotten pågår under hela den tid som tillgängliggörandet varar. Det brottsliga agerande – främjandegärningarna – som läggs de tilltalade till last hänför sig i vart fall till tiden innan huvudbrotten har avslutats.

Sammanfattningsvis har den inom The Pirate Bay drivna verksamheten objektivt sett medverkat till brott mot upphovsrättslagen. Frågan är då om de tilltalade ska hållas ansvariga för denna medverkan. För det krävs för det första att de har en sådan ställning att de kan hållas ansvariga för vad som ägt rum inom ramen för The Pirate Bays verksamhet. För det andra att de har haft ett uppsåt som täcker samtliga objektiva omständigheter som grundar brotten.

- *Kollektivt ansvar*

Åklagaren har påstått att de tilltalade, tillsammans och i samförstånd, har svarat för organisationen, administrationen, programmeringen, finansieringen och driften av The Pirate Bay och att de därigenom ska hållas ansvariga för det främjande till brott mot upphovsrättslagen som skett. När flera personer deltar i en brottslig handlingsutförande kan det vara svårt att avgöra vems eller vilkas handlande som orsakat den

brottsliga effekten. Ibland har inte någon person på egen hand uppfyllt samtliga brottsrekvisit utan brottet har fullbordats genom att flera agerat gemensamt. Var och en av de deltagande kan då, under vissa förutsättningar, straffas som gärningsmän. De inblandade personerna sägs då ha agerat tillsammans och i, tyst eller uttalat, samförstånd. Medgärningsmannaskapet utesluts inte av att vissa deltagande intagit en mer central roll och varit aktivare än andra. En förutsättning är emellertid att det för varje individ kan styrkas att han faktiskt deltagit i brottets utförande och att han varit medveten om de andras agerande. En utgångspunkt för att flera ska dömas i medgärningsmannaskap ska dock vara att det krävs sådan bevisning på individnivå att man beträffande var och en av de inblandade kan konstatera att de medverkat i brottets utförande på ett sådant sätt att de är att betrakta som medgärningsmän (NJA 2006 s. 535). I detta mål är det mer korrekt att tala om medfrämjare än om medgärningsmän eftersom åtalet rör medverkan till brott mot upphovsrättslagen. Principerna som gäller för gärningsmän är dock, i nu aktuellt avseende, detsamma för medhjälpare.

Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg var, enligt egna uppgifter, med om The Pirate Bays inledande verksamhet. Det var även de som, enligt egna uppgifter, var huvudsakligen ansvariga för den tekniska driften samt för webbplatsens tekniska och funktionella utveckling. Fredrik Neijs och Gottfrid Svartholm Wargs uppgifter stöds av den skriftliga utredningen i målet samt av de uppgifter som Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har lämnat.

Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har däremot uppgett att de inte har varit delaktiga i The Pirate Bays verksamhet på det sätt att de kan hållas ansvariga för denna på sätt åklagaren påstår.

Peter Sunde har, enligt egna uppgifter, vilka bekräftats av Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg, varit The Pirate Bays presstalesman. Peter Sunde har vidare uppgett att han inte hade någon annan funktion i The Pirate Bay. Av den av åklagaren

framlagda skriftliga bevisningen, bestående av bl.a. omfattande e-mailkorrespondens mellan de tilltalade och Oded Daniel samt olika betalningsströmmar till och från Peter Sunde Kolmisoppis bolag HAIQ Sweden AB, framgår emellertid att han hade förhållandevis regelbundna kontakter med Oded Daniel vilka var kopplade till både The Pirate Bays annonsverksamhet och till webbplatsens tekniska utveckling. Påståendet om att Peter Sunde Kolmisoppi utfört viss fakturering i HAIQ Sweden AB:s namn men för The Pirate Bays räkning endast i syfte att hjälpa Oded Daniel framstår, enligt tingsrättens mening, som en efterhandskonstruktion. Agerandet vittnar snarare om att Peter Sunde Kolmisoppi var delaktig i The Pirate Bays annonsförsäljning. Peter Sunde Kolmisoppi har enligt egna uppgifter även lämnat förslag på åtgärder som, enligt hans mening, behövde vidtas med The Pirate Bay för att göra webbplatsen ännu mer populär och lönsam. Han skrev även under avtalet som syftade till att bilda bolaget Random Media vars huvudsakliga syfte skulle ha varit att driva och utveckla verksamheten med The Pirate Bay.

Carl Lundström var ställföreträdare för bl.a. Rix Telecom AB. Han har enligt egna uppgifter, vilka bekräftats av Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg, endast tillhandahållit bandbredd samt "förvaringsskåp" till The Pirate Bay på affärsmässiga grunder. Av i målet åberopad skriftlig bevisning framgår att Rix Telecom AB köpt in, och alltså äger, ett antal av de datorer The Pirate Bay använt i sin verksamhet. Carl Lundström har bekräftat att han inledningsvis var intresserad av ett delägarskap i bolag med aknytning till The Pirate Bay samt att han för egen räkning "bjussat" på ett par datorer motsvarande ett värde på ungefär 40 000 kr till The Pirate Bay för att eventuellt få tillbaka någon "revenue" senare. Transaktionerna och det faktum att Rix Telecom AB ägde de datorer som använts i The Pirate Bays verksamhet talar för att Carl Lundström hade starka intressen i The Pirate Bay och ett samarbete med Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg.

Enligt Carl Lundström valde han att dra sig ur planerna på delägarskap i The Pirate Bay när det, efter kontakter med juridiskt ombud, kom till hans kännedom att verk-

samheten var olaglig. Därefter hade han dock kontakt med myndigheter och jurister i bl.a. Ryssland och Argentina för att undersöka möjligheten att flytta verksamheten dit. Han har, enligt den av åklagaren framlagda e-mailkorrespondensen, vid dessa kontakter utgett sig för att representera The Pirate Bay. Carl Lundström har förklarat ovan angivna kontakter med att han hjälpte en kund till Rix Telecom AB, vilket han brukar göra. Enligt tingsrättens mening vittnar hans agerande dock om att han hade större intressen i The Pirate Bay än vad han velat medge. Med anledning av den nämnda e-mailkorrespondensen var Carl Lundström i kontakt med Gottfrid Svartholm Warg och Fredrik Neij och av denna korrespondens framgår att Carl Lundström hade ett inflytande såvitt avsåg fildelningstjänstens framtid.

Av den skriftliga bevisningen framgår vidare att Carl Lundström hade direkta kontakter med Oded Daniel, som bl.a. skickade e-mail till Carl Lundström samt de övriga tre tilltalade angående annonsförsäljningen på The Pirate Bay. Enligt tingsrättens mening framträder här bilden av "teamet" bakom The Pirate Bay; de fyra tilltalade samt Oded Daniel. Bilden förstärks ytterligare av det avtal som undertecknades av samtliga förutom Carl Lundström. Enligt avtalet skulle en "host owner"/extern partner erhålla motsvarande 8,25 procent av aktierna i det nybildade bolaget. Av viss ytterligare e-mailkorrespondens som åberopats av åklagaren framgår att Fredrik Neij uppmärksammat Oded Daniel, Peter Sunde Kolmisoppi och Gottfrid Svartholm Warg på att "Kalle" borde få sin del samt att de hade talat om 8,5 procent. Enligt tingsrättens mening kan inte detta förstås på annat sätt än att Carl Lundström är den "host owner"/externa partner som skulle äga en viss del i det nystartade bolaget. Av de utbetalningar som skedde till Carl Lundström framgår vidare att den som företagit dessa angivit "Purchase of Media" som meddelande till betalningsmottagaren. Det är svårt att tolka meddelandet på något annat sätt än att utbetalningarna snarare avsåg intäkter till följd av annonsförsäljning än betalning för de datorer Carl Lundström inköpt till The Pirate Bay. Av ytterligare ett e-mail som Carl Lundström skickat till Oded Daniel framgår vidare att han varit delaktig i

den faktiska verksamheten genom att lämna förslag på utveckling av nya tjänster inom ramen för The Pirate Bay.

Det står, enligt tingsrätten, klart att Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg har intagit de ledande rollerna beträffande den tekniska driften av The Pirate Bay. Det är dock utrett att även Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har haft sådant direkt eller indirekt inflytande över webbplatsens tekniska utveckling och funktionalitet att de ska anses ha svarat även för denna. Så som anförts ovan visar den skriftliga bevisningen i målet även att de tilltalade har haft direkta och förhållandevis regelbundna kontakter med Oded Daniel och således tillsammans svarat för annonseringen och därmed även finansiering av The Pirate Bays verksamhet. Carl Lundström har vidare bidragit finansiellt genom att tillhandahålla utrymme för serverna och gratis bandbredd. Att det var fråga om en investering i The Pirate Bay framgår redan av det faktum att han räknade med att tjäna pengar på webbplatsen i framtiden. De tilltalades agerande kännetecknas av ett samarbete där varje person känt till varandras inblandning och roller. De har agerat och i övrigt fungerat som ett "team", med det gemensamma syftet att vidareutveckla The Pirate Bay både tekniskt och affärsmässigt. Tingsrätten finner vid en samlad bedömning att också Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har varit delaktiga i The Pirate Bays verksamhet i sådan omfattning att de, tillsammans med Fredrik Neij och Gottfrid Svartholm Warg, får anses ha svarat för organisationen, administrationen, programmeringen, finansieringen och driften av fildelningstjänsten på sätt åklagaren gjort gällande.

- *Medverkan – subjektivt*

För att de tilltalade ska dömas till ansvar krävs att de uppsåtligen har gjort intrång i det upphovsrättsliga skydd som rättigheterna och verken har. Det subjektiva rekvisitet ska vara uppfyllt inte endast beträffande själva främjandet, dvs. medverkansgärningen, utan även beträffande den gärning som är huvudbrottet. En fullständig

överensstämmelse mellan en medhjälparens föreställning om händelseförloppet och det verkliga förloppet krävs emellertid inte. Vid bedömningen av den uppsåtstäckning som måste föreligga ska hänsyn tas till varje särskilt huvudbrott (jfr NJA 2007 s. 929).

Det får anses klarlagt att de tilltalade har haft uppsåt till de faktiska omständigheter som utgjort främjandet. De tilltalade har emellertid uppgett att de inte ska dömas till ansvar eftersom de inte har haft kännedom om förekomsten av de rättigheter eller verk som anges i åtalet och därigenom inte har haft uppsåt till huvudbrotten. Det är inte visat att de tilltalade har haft kännedom om att just de i åtalet angivna alstren har tillgängliggjorts via The Pirate Bay. De tilltalades uppsåt måste dock inte täcka de specifika alster som påstås vara tillgängliggjorda. Det är istället tillräckligt att de haft uppsåt till det förhållandet att upphovsrättsligt skyddat material förekommit på webbplatsen (jfr NJA 2007 s. 929). Det är, bl.a. genom förhören med de tilltalade samt de brev från rättighetshavarna som funnits publicerade på webbplatsen The Pirate Bay samt e-mailkorrespondens som talar om att verksamheten innebar piratkopiering, uppenbart att de tilltalade haft kännedom om att upphovsrättsligt skyddade alster fanns att tillgå via webbplatsen samt delades via den tracker som fanns inom ramen för The Pirate Bays verksamhet. Trots denna kännedom har de valt att inte vidta några åtgärder för att förhindra aktuella upphovsrättsintrång. I kraft av sina positioner för fildelningstjänsten The Pirate Bay har de tillsammans och i samförstånd, enligt tingsrätten, uppsåtligt medverkat till de enskilda användarnas brott mot upphovsrättslagen.

Övriga påståenden i åtalet för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen

Enligt åtalet innehöll merparten av de filer som tillgängliggjordes för fildelning via The Pirate Bay upphovsrättsligt skyddade prestationer eller verk. Åklagaren har också gjort gällande att driften av The Pirate Bay finansierades genom reklamintäk-

ter, varigenom det skedde ett kommersiellt utnyttjande av upphovsrättsligt skyddade prestationer och verk.

- *Merparten av tillgängliggjorda filer var upphovsrättsligt skyddade*

Åtalet rör The Pirate Bays verksamhet och vissa upphovsrättsliga förfoganden, i form av tillgängliggörande för allmänheten, under senare hälften av 2005 fram till den 31 maj 2006. Det är således för denna tidsperiod som tingsrätten ska bedöma om merparten av de filer som tillgängliggjordes för fildelning genom The Pirate Bay innehöll upphovsrättsligt skyddade prestationer och verk.

Åklagaren har för att styrka sitt påstående åberopat förhör med vittnet Anders Nilsson, som berättat i huvudsak följande. I egenskap av utredare på Antipiratbyrån började han intressera sig för The Pirate Bay redan 2004. 2005 växte The Pirate Bays verksamhet och antalet användare blev fler. Antipiratbyrån började kontrollera de torrentfiler som laddats upp på The Pirate Bay och kom fram till att det flesta av dessa hänvisade till s.k. piratkopierat material. Vid något tillfälle under år 2006 genomförde han en kontroll av den topp 100 lista över mest populära/nedladdade filmer som publicerades på The Pirate Bay. Det visade sig att 96 av filmerna på listan var upphovsrättsligt skyddade. Man hade inte möjlighet att kontrollera eventuellt upphovsrättsligt skydd för resterande fyra filmer eftersom upphovsmännen avseende dessa var okända. Antipiratbyrån gjorde även vid andra tillfällen liknande kontroller och kom alltid fram till samma resultat. Han har dock aldrig gjort någon kontroll av samtliga de torrentfiler som funnits uppladdade på webbplatsen. Sedan Antipiratbyrån fick ögonen på The Pirate Bay besökte han webbplatsen varje vecka och såg då att massor av upphovsrättskyddade alster tillgängliggjordes genom webbplatsen

Peter Sunde Kolmisoppi har, vid förhöret med honom, redogjort för en undersökning som syftade till att utreda hur stor del av materialet som tillgängliggjordes för

fildelning genom The Pirate Bay som innehöll upphovsrättsligt skyddade alster. Redan det faktum att undersökningen företogs under oktober och november 2008 gör dock att den saknar betydelse i detta sammanhang.

Enligt vad som framkommit av utredningen i målet fanns det en mycket stort antal torrentfiler uppladdade på The Pirate Bays webbplats under den tidsperiod som är av intresse i målet. För att styrka ett påstående om att merparten av dessa torrentfiler hänvisade till upphovsrättsligt skyddade rättigheter och verk krävs en tillförlitlig undersökning av samtliga, eller i vart fall en stor del, av dem. Åklagaren har dock inte åberopat någon sådan undersökning varför påståendet inte kan anses styrkt. Genom förhöret med Anders Nilsson har dock framkommit att de mest populära torrentfilerna, såvitt avser filmer, i princip uteslutande hänvisat till upphovsrättsligt skyddade alster. Att The Pirate Bays webbplats lockat besökare på grund av möjligheten att gratis tillgodogöra sig upphovsrättsligt skyddade alster har bekräftats av Carl Lundström. I ett e-mail som han skrev till sitt juridiska ombud skrev han att webbplatsen var till för piratkopiering och under huvudförhandlingen har han uppgivit att hemsidan bl.a. var till för piratkopiering. Även de 33 alster som är föremål för åtalet och den omfattning som dessa laddats ned talar för att de torrentfiler som hänvisade till upphovsrättsligt skyddade alster var mycket populära och genererade en hel del besök och aktivitet på The Pirate Bays webbplats. Även om inte åklagaren förmått styrka sitt allmänna påstående ”att merparten av de filer som tillgängliggörs för fildelning genom The Pirate Bay innehöll upphovsrättsligt skyddade verk och prestationer” så är det av ovan angivna skäl utrett att torrentfilerna på webbplatsen i betydande utsträckning hänvisade till upphovsrättsligt skyddat material.

- *Finansiering*

Att driften av The Pirate Bays verksamhet, åtminstone till viss del, finansierats genom reklamintäkter har vidgåtts av vissa av de tilltalade. Av åklagarens skriftliga

bevisning i form av fakturor och uppgifter om betalningsöverföringar framgår att åtminstone sammanlagt 1 200 000 kr betalats till de tilltalade för reklamutrymme på The Pirate Bays webbplats. Utnyttjandet av de upphovsrättsligt skyddade prestationerna och verken får därför, enligt tingsrätten, anses ha skett inom ramen för ett kommersiellt syfte.

Förberedelse till brott mot upphovsrättslagen

Åtalet för förberedelse till brott mot upphovsrättslagen bygger på att de tilltalade genom sin delaktighet i The Pirate Bays verksamhet tillhandahållit en funktionalitet i en särskilt iordningställd databas där det var möjligt att ta emot (ladda upp) och lagra de torrentfiler som hänvisade till de upphovsrättsligt skyddade prestationer och verk som omfattas av åtalet för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen. Torrentfilerna var, enligt åklagaren, särskilt ägnade att användas som hjälpmedel vid brott mot upphovsrättslagen.

Av 23 kap. 2 § brottsbalken följer att den som med uppsåt att bl.a. främja ett brott tagit emot eller förvarat något som är särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid ett brott ska i de fall det särskilt anges dömas för förberedelse till brott, om han inte gjort sig skyldig till fullbordat brott.

Av vad tingsrätten anfört i frågan om åtalet för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen följer att rätten funnit att de torrentfiler som är hänförliga till de i åtalet skyddade rättigheterna och verken kommit till användning för ett olovligt tillgängliggörande för allmänheten av alstren under de tider som åklagaren påstått. Torrentfilerna kan i och för sig ses som ägnade att användas som hjälpmedel vid brott. De nämnda brotten i form av tillgängliggörandena har emellertid skett (fullbordats). De tilltalade har, med sina deltaganden i The Pirate Bays verksamhet, främjat de olovliga tillgängliggöranden som kommit till stånd.

De torrentfiler som tagits emot och förvarats under tiden den 1 juli 2005 till den 31 maj 2006 har därmed, enligt tingsrättens mening, använts för fullbordade brott, vilket – enligt den hierarkiska ordning som råder mellan förberedelse, försök och fullbordning av brott – leder till att ett ansvar för förberedelse till brott mot upphovsrättslagen konsumerats av de fullbordade medhjälsbrotten.

Något ansvar för förberedelse till brott för tiden den 1 juli 2005 till den 31 maj 2006 – i enlighet med vad målsägandebolagen menat – föreligger till följd av vad som nu sagts inte.

Åklagarens åtal för detta brott innebär emellertid – efter gjord åtalsjustering – att den befattning med torrentfiler som förekom bara den 31 maj 2006 innebar förberedelse till brott. Av skäl som nyss sagts kan något ansvar för förberedelse inte anses föreligga.

Den 31 maj 2006 togs de datorer (servrar) som hyste webbplatsen The Pirate Bay under den tid som åtalet avser i beslag. Fildelningsverksamheten från dessa servrar, annat har i vart fall inte framkommit i målet, upphörde därmed. Faran för att det av åklagaren påtalade förberedelsebrottet skulle fullbordas, måste därför i vart fall anses ha varit ringa.

Åtalet för förberedelse – såväl som det utförts av åklagaren som av målsägandebolagen – ska därför ogillas.

Ansvarsfrihet enligt lagen om elektronisk handel?

Tingsrättens bedömningar av åtalet för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen innebär att de tilltalade är ansvariga för brottet. Frågan blir då om de ansvarsfrihetsregler i fråga om straff – men också i fråga om skyldighet att ersätta skada – för en s.k. tjänsteleverantör, vilka finns i lagen om elektronisk handel blir tillämpliga.

Lagen om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster innehåller bl.a. bestämmelser om ansvarsfrihet för en tjänsteleverantör i både straffrättsligt och skadeståndsrättsligt avseende. Lagen tillkom för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (e-handelsdirektivet).

En första fråga, i detta sammanhang, är om The Pirate Bay är en tjänsteleverantör som tillhandahåller någon av informationssamhällets tjänster? En tjänsteleverantör enligt lagen om elektronisk handel är en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller någon av informationssamhällets tjänster. De tilltalades delaktighet i fildelningstjänstens verksamhet får anses ha varit sådan att de är att se som tjänsteleverantörer. Informationssamhällets tjänster anges i 2 § i lagen som tjänster vilka normalt utförs mot ersättning och som tillhandahålls på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare (användaren av tjänsterna). Den tjänst som erbjudits av fildelningstjänsten The Pirate Bay är bl.a. att användare kunnat ladda upp eller ned torrentfiler på The Pirate Bays webbplats och via The Pirate Bays tracker komma i kontakt med andra användare som har/vill ha den fil som torrentfilen hänvisat till. Det är därmed, enligt tingsrätten, klart att tjänsterna från webbplatsen The Pirate Bay tillhandahållits på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av användarna. Även om användarna inte betalat för tjänsterna är ändå kravet på ersättning uppfyllt eftersom verksamheten med The Pirate Bay i vart fall delvis finansierats genom reklamintäkter (prop. 2001/02:150, s. 56 f.). Lagen om elektronisk handel är följaktligen tillämplig på de fildelningstjänster som tillhandahållits från webbplatsen The Pirate Bay.

Ansvarsfrihetsgrunderna för tjänsteleverantörer återfinns i 16-19 §§ lagen om elektronisk handel. Bestämmelserna har sin motsvarighet i artiklarna 12-14 i e-handelsdirektivet. Medan artiklarna 12-14 i e-handelsdirektivet avser alla typer av

ansvar inom alla rättsområden tar 16-18 §§ i lagen om elektronisk handel uttryckligen sikte på bl.a. ersättningsskyldighet och 19 § på straffrättsligt ansvar (prop. 2001/02:150, s. 87). Innehållet i 16 – 19 §§ i lagen överensstämmer dock med artiklarna 12-14 i e-handelsdirektivet.

Ansvarsfrihetsgrunden i 16 § lagen om elektronisk handel omfattar endast tjänsteleverantörer som bara överför information som har lämnats av en tjänstemottagare i ett kommunikationsnät, eller tillhandahåller tillgång till ett sådant nät och där lagringen av informationen endast sker för att utföra överföringen och inte pågår längre än vad som krävs för överföringen. Bestämmelsen i 17 § omfattar sådan överföring där lagring av information görs i det särskilda syftet att effektivisera överföringen av informationen. Bestämmelsen i 18 § omfattar en tjänsteleverantör som lagrar information som lämnats av en tjänstemottagare. 19 § omfattar båda typerna – överförande och lagrande – av tjänsteleverantörer.

The Pirate Bays tjänster gick bl.a. ut på att tillhandahålla serverutrymme så att användare kunde ladda upp och lagra torrentfiler på webbplatsen. Denna lagring innebär att 16 § – som endast omfattar tjänster där det sker någon form av automatisk och tillfällig mellanlagring som sker med anledning av en aktuell överföring – och 17 § – som endast omfattar lagring som görs i det särskilda syftet att effektivisera överföring av viss information (s k cachning) – inte är tillämpliga. Att The Pirate Bay erbjöd en tjänst där användare kunde ladda upp och lagra torrentfiler på webbplatsen innebär istället att det är fråga om den typ av lagringstjänst som omfattas av bestämmelsen i 18 § lagen om elektronisk handel (prop. 2001/02:150, s. 21).

Enligt 18 § ska en tjänsteleverantör som lagrar information som lämnats av en tjänstemottagare inte på grund av innehållet i informationen vara skyldig att ersätta skada under förutsättning att leverantören inte känner till att den olagliga informationen eller verksamheten förekommer och inte är medveten om fakta eller omständigheter som gör det uppenbart att den olagliga informationen eller verksamheten

förekommer eller så snart han får sådan kännedom eller medvetenhet utan dröjsmål förhindrar vidare spridning av informationen.

I målet är utrett att fildelningstjänsten The Pirate Bay bl.a. använts för att möjliggöra tillgängliggörande av upphovsrättsskyddade alster. Det måste ha framstått som uppenbart för de tilltalade att det förekom torrentfiler som hänvisade till skyddade alster på webbplatsen. Ingen av dem vidtog dock några åtgärder för att ta bort aktuella torrentfiler trots uppmaningar om detta. Förutsättningarna för ansvarsfrihet enligt 18 § är följaktligen inte uppfyllda.

Även 19 § i lagen om elektronisk handel är tillämplig för tjänsteleverantörer som lagrar information. Enligt 19 § ska en tjänsteleverantör som lagrar information för annan dömas till ansvar för brott som avser innehållet i informationen endast om brottet har begåtts uppsåtligen. Tingsrätten har tidigare konstaterat att samtliga tilltalade varit medvetna om att upphovsrättsskyddade alster tillgängliggjordes genom att torrentfiler laddades upp på The Pirate Bay samt att de medvetet valde att ignorera detta faktum. Även om de tilltalade inte känt till just de alster som åtalet omfattar har de enligt, vad tingsrätten tidigare funnit, i vart fall varit likgiltiga inför det faktum att det var fråga om upphovsrättsskyddade alster som fildelades via The Pirate Bay. Med hänsyn till att det är fråga om uppsåtlig brottslighet är de tilltalades agerande sålunda inte straffritt enligt 19 § i lagen om elektronisk handel.

- *Bör ett förhandsavgörande från EG-domstolen inhämtas?*

Carl Lundström har begärt att tingsrätten, för det fall domstolen skulle komma fram till att de tilltalade ska dömas för brott i enlighet med åtalet, ska inhämta ett förhandsavgörande från EG-domstolen. Han har inte framfört några synpunkter på vilka frågor tingsrätten ska ställa till domstolen utan har istället begärt att tingsrätten, för det fall begäran bifalls, ska bereda parterna tillfälle att yttra sig över eventuella frågeställningar.

Tingsrätten har enligt sin bedömning ovan kommit fram till att lagen om elektronisk handel i och för sig är tillämplig på fildelningsverksamheten via The Pirate Bay och att lagens ansvarsfrihetsregler därmed aktualiseras.

Ansvarsfrihetsreglerna i 16 och 17 §§, som svarar mot EG-direktivets regler om enbart vidarebefordran av information respektive s.k. cachning, har av skäl som angivits ovan inte ansetts tillämpliga på The Pirate Bays verksamhet.

Däremot har tingsrätten funnit att The Pirate Bays fildelningsverksamhet innebär sådan lagring av information som i och för sig faller under EG-direktivets bestämmelse i artikel 14 om värdtjänster, men att bestämmelsen – genom den motsvarande införda lagbestämmelsen – i detta fall inte grundar ansvarsfrihet.

Enligt tingsrättens mening korresponderar reglerna i e-handelsdirektivet med reglerna i lagen om elektronisk handel både såvitt avser kategoriseringen i olika typer av tjänster och omfattningen av ansvarsfriheten. Området för ansvarsfrihet enligt artikel 14 är, med beaktande av direktivets ingress, i vart fall inte större än motsvarande område enligt 18 och 19 §§ i lagen om elektronisk handel. Med hänsyn till att det inte föreligger några oklarheter beträffande hur lagtexten eller direktivet i sig ska förstås finner tingsrätten inte att det är nödvändigt att inhämta något förhandsavgörande från EG-domstolen. Carl Lundströms begäran om förhandsavgörande ska därför lämnas utan bifall.

Påföljd m.m.

De tilltalade döms nu för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen. Att Gottfrid Svartholm Warg även döms för annat brott framgår av ett senare avsnitt i domen.

Gottfrid Svartholm Warg har, enligt inhämtat registerutdrag, inte tidigare ålagts påföljd för brott. Vad Fredrik Neij och Carl Lundström tidigare ålagts påföljder för brott saknar betydelse för tingsrättens påföljdsbestämning. Peter Sunde Kolmisoppi dömdes den 10 februari 2009 av Hovrätten över Skåne och Blekinge för bokföringsbrott. Påföljden bestämdes till villkorlig dom i kombination med dagsböter.

Några särskilda omständigheter avseende de tilltalades personliga förhållanden har inte framkommit.

- *Påföljden*

Tingsrätten ska inledningsvis bestämma straffvärdet för den brottslighet som läggs de tilltalade till last. Tingsrätten har redan konstaterat att de tilltalade agerat som ett ”team” i verksamheten med The Pirate Bay. De har på olika sätt bidragit till verksamheten med tjänsten och samtidigt varit medvetna om varandras roller. Det har funnits ett gemensamt syfte att driva och utveckla tjänsten. Med hänsyn till dessa omständigheter bör straffvärdet avseende det medverkansbrott de tilltalade nu döms till ansvar för vara detsamma för samtliga tilltalade.

Straffskalan för brott mot upphovsrättslagen är, enligt 53 § upphovsrättslagen, böter eller fängelse högst två år. Vid bedömningen av straffvärdet ska, enligt 29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken, särskilt beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen inneburit, vad den tilltalade insett eller borde ha insett om detta samt de avsikter eller motiv han haft.

I samband med att maximistraffet för intrång i rättigheter enligt upphovsrättslagen höjdes i början på 1980-talet från sex månader till två år uttalades i förarbetena (prop. 1981/82:152 s. 18) att man bör se allvarligt på förfaranden som innebär intrång i upphovsrätten och närstående rättigheter och att möjlighet bör finnas att i särskilt svåra fall utdöma kännbara frihetsstraff. Vidare uttalades att det främst är i

fall av omfattande kommersiella olovliga utnyttjanden av skyddade verk och prestationer som det kan bli aktuellt att utnyttja de möjligheter till högre straffutmätning som de nya bestämmelserna gav och att syftet med lagändringen inte var att driva upp straffen för bagatellartade förseelser mot den upphovsrättsliga lagstiftningen (a. prop. s. 19).

Rättsfallen på området är få. Av rättsfallet RH 2002:69 framgår emellertid att hovrätten ansåg att straffvärdet var uppemot ett års fängelse för en person som under en tidsperiod om ett år och åtta månader bjudit ut exemplar av dator- och spelprogram som var upphovsrättsligt skyddade, olovligen framställt och inom riket sålt ett stort antal exemplar av verken och utan framställarens tillstånd gjort fonogram tillgängliga för allmänheten genom att bjuda ut dem till försäljning, eftergöra och sälja dem och därigenom inbringat i vart fall 1 600 000 miljoner kr.

De tillgängliggöranden av upphovsrättslig skyddade verk och rättigheter som de tilltalade medverkat till är omfattande. Det rör sig om sammanlagt 33 skyddade alster som, i flertalet fall, hållits tillgängliga under ett antal månader. Skadeverkan av tillgängliggörandena har förstås samband med det faktum att tillgängliggörandena skett via en populär webbplats med många användare. Även om viss försiktighet bör iaktas när det gäller den statistik som följer av det räkneverk som är kopplat till varje rättighet eller verk står det klart att de tillgängliggöranden som skett också lett till en omfattande framställning av exemplar av rättigheterna och verken. Tillgängliggörandenas stora omfattning och därtill korresponderande skadeföljder talar, enligt tingsrätten, i straffvärdeshöjande riktning.

Det är styrkt att verksamheten med The Pirate Bay haft reklamintäkter som, under den tid som är aktuell i åtalet, uppgått till i vart fall 1 200 000 kr. Redan mot bakgrund härav kan tingsrätten konstatera att verksamheten bedrivits som ett kommersiellt projekt. Slutsatsen styrks av den korrespondens som förevarit mellan de tilltalade och det faktum att de tilltalade undersökt och diskuterat olika bolagsformer

som skulle kunna vara aktuella för den fortsatta driften av The Pirate Bay. Det har således varit fråga om en verksamhet som bedrivits i organiserade former. Även nu nämnda omständigheter talar i straffvärdeshöjande riktning.

I många fall är straffvärdet för en medverkansgärning lägre än straffvärdet för själva huvudbrottet. I praxis finns dock exempel på att medverkan till brott mot upphovsrättslagen bedömts som lika straffvärt som själva huvudbrottet (Svea hovrätts dom nr DB 191 den 13 december 1985 i mål nr B 1858/84). I nu aktuellt fall har de tilltalade inte själva tagit del av rättigheterna eller verken. De tilltalade har dock på ett kommersiellt sätt tillhandahållit möjligheterna för andra att tillgängliggöra och ta del av upphovsrättsligt skyddat material. Detta skiljer de tilltalade från de användare av The Pirate Bay som tillgängliggör upphovsrättsligt skyddade alster och därmed är att anse som gärningsmän. Gärningsmännen får nämligen inte någon ekonomisk ersättning för sina tillgängliggöranden via The Pirate Bay. Med hänsyn till detta och då webbplatsen utgjort en förutsättning för att huvudbrotten ska få en omfattande effekt saknas skäl att se lindrigare på de tilltalades gärning på grund av det rör sig om ett medverkansansvar.

Med hänsyn till de omständigheter som anförts ovan anser tingsrätten att straffvärdet för den medverkan till brott mot upphovsrättslagen som envar av de tilltalade nu döms till ansvar för uppgår till ett års fängelse.

Enligt 30 kap 4 § brottsbalken ska rätten, vid val av påföljd, fästa särskilt avseende vid omständigheter som talar för en lindrigare påföljd än fängelse. Som skäl för fängelse får rätten, utöver brottslighetens straffvärde och art, beakta att den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till brott. De förarbetsuttalanden och även den praxis för vilken redogjorts för ovan kan tolkas som att brott mot upphovsrättslagen i vissa fall bör ses som ett brott av sådan art att fängelse ska utgöra normalpåföljden. Beträffande det brott mot upphovsrättslagen de tilltalade nu döms till ansvar för utesluter redan det höga straffvärdet någon annan påföljd än fängelse.

Den brottslighet Gottfrid Svartholm Warg, enligt vad som kommer att framgå av ett senare avsnitt av domen, döms till ansvar för vid sidan av det brott som nu behandlats påverkar inte strafftidens längd för honom.

Peter Sunde Kolmisoppi som tidigare dömts för brott för vilket påföljden ännu inte verkställts bör nu dömas särskilt för sin medhjälp till brottet mot upphovsrättslagen.

Påföljden för envar av de tilltalade bestäms således till fängelse ett år.

- *De särskilda yrkandena*

Utbyte, med vilket avses också vinning, av brott ska, enligt 53 a § upphovsrättslagen, förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för vad som tagits emot får dess värde förklaras förverkat. Vid bedömningen av om det är uppenbart oskäligt att förklara ett utbyte av brott förverkat ska bland andra omständigheter beaktas om det finns anledning att anta att skadeståndsskyldighet i anledning av brottet kommer att åläggas. Vid brott mot upphovsrättslagen gäller emellertid, till skillnad från vad som är fallet vid förverkande vid brott som innebär förmögenhetsöverföring, att det förhållandet att den som gör upphovsrättsintrång också åläggs ersättningsskyldighet inte med automatik medför att förverkande ska underlåtas eller jämkas. En eventuell ersättningsskyldighet, inbegripet den skäliga ersättning (skäligt vederlag) som den som gör intrång i en upphovsrätt ska betala till rättighetshavaren, ska dock beaktas vid bedömningen av om ett förverkande vore uppenbart oskäligt (se om det nu sagda prop. 2004/05:135, s. 168 f, 171 f. och 118).

Som redan inledningsvis nämnts har målsägandebolagen riktat ersättningsanspråk mot de tilltalade för den brottsliga gärning som de nu fällt till ansvar för. Av senare avsnitt i domen kommer att framgå att tingsrätten funnit att de tilltalade är skyldiga att ersätta målsägandebolagen för de olovliga tillgängliggörandena för allmänheten

av rättigheter och verk med belopp som avsevärt överstiger utbytet av brotten. Det framstår därför i detta fall som oskäligt att också förklara det av åklagaren angivna utbytet av brott, 1 200 000 kr, förverkat.

Åklagarens särskilda yrkande om solidariskt värdeförverkande (särskilt yrkande a) lämnas därför utan bifall.

I samband med förundersökning i målet beslagtogs den 31 maj 2006 hos Carl Lundström en dator (server) som användes i verksamheten för The Pirate Bay. Åklagaren har yrkat (yrkande b) att datorn ska förverkas. Datorn har sålunda, enligt tingsrätten, använts som hjälpmedel vid brott som Carl Lundström nu fälls till ansvar för. Egendomen bör därför förklaras förverkad.

Den 31 maj 2006 togs viss dator- och kommunikationsutrustning i beslag också hos Fredrik Nejj. Utrustningen påträffades i det datorskåp hos Rix Port 80 som hyste servrar för Pirate Bays verksamhet, men den beslagtagna utrustningen ingick inte i det nätverk som utgjorde fildelningstjänsten. Åklagaren har yrkat (yrkande c) att utrustningen ska förklaras förverkad.

Med hänsyn till vad som framkommit om utrustningen, särskilt var den påträffades, får den anses vara sådan att den på grund sin särskilda beskaffenhet och omständigheterna i övrigt kan befaras komma till brottslig användning. Även denna egendom bör därför förklaras förverkad.

Inom ramen för förundersökningen togs den 31 maj 2006 ytterligare datorer samt skriftliga handlingar i beslag eftersom de kunde antas ha betydelse för utredningen i målet. Åklagaren har yrkat (yrkandena d – f) att beslagen ska kvarstå till dess laga-kraftvunnen dom i målet föreligger.

De tilltalade har invänt att beslagen bör kunna hävas, eftersom åklagaren rimligen hunnit säkra bevis genom att undersöka egendomen.

Tingsrätten delar åklagarens uppfattning att det framstår som angeläget att beslagen får kvarstå, eftersom det kan finnas anledning att senare göra ytterligare undersökningar av egendomen för utrönande av omständigheter av betydelse för utredningen. Åklagarens särskilda yrkanden om att beslagen ska bestå ska därför bifallas.

Åtalet för brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor m.m. (Gottfrid Svartholm Warg)

Åklagarens yrkanden framgår av bilaga 3.

Gottfrid Svartholm Warg har, som redan i tidigare avsnitt nämnts, förnekat gärningarna, men medgett de särskilda yrkandena.

Åtalspunkterna 1-3

Av utredningen i målet framgår följande. Polisen genomförde, i samband med att förundersökning om medhjälp till brotten mot upphovsrättslagen inleddes den 31 maj 2006, en husrannsakan i en lägenhet på Framnäsbacken i Solna. I lägenheten påträffades de i åtalspunkten 1-3 angivna preparaten. Preparaten förvarades i en hurts samt i ett skåp vid skrivbordet. En del av preparaten låg i en postförsändelse ställd till Gottfrid Svartholm Wargs företag PRQ Internet.

Gottfrid Svartholm Warg har uppgett att lägenheten tillhör hans föräldrar och att den, vid den i åtalet angivna tidpunkten, var uthyrd till andra personer. Han har inte känt till att preparaten ifråga förvarades i lägenheten.

Det är enligt tingsrättens mening inte i målet visat att lägenheten disponerades av Gottfrid Svartholm Warg vid den i åtalet aktuella tidpunkten. Det har inte heller förts någon bevisning i övrigt som visar att preparaten tillhörde Gottfrid Svartholm Warg. Enbart den omständigheten att en del av preparaten har påträffats i en till PRQ ställd postförsändelse är inte tillräckligt för att fälla till ansvar för gärningarna. Åtalet ska därför ogillas såvitt avser åtalspunkterna 1-3.

Åtalspunkten 4

Av utredningen i målet framgår följande. En polispatrull kallades till Essinge Brogata den 23 juni 2007. I en närliggande lägenhet anträffades en ryggsäck i vilken de i åtalspunkten angivna preparaten förvarades. I ryggsäcken låg även ett registreringsbevis för Gottfrid Svartholm Wargs företag PRQ. I lägenheten fanns bl.a. Gottfrid Svartholm Warg. Han var kraftigt berusad.

Gottfrid Svartholm Warg har uppgett att han trots berusningen minns händelsen. Han har vidare uppgett att ryggsäcken var hans men att han någon gång under kvällen hade lånat ut den till några personer på festen. Han vet "på ett ungefär" vilka han hade lånat ut ryggsäcken till, men han vill inte uppge vad dessa personer heter.

Det är enligt de uppgifter som Gottfrid Svartholm Warg själv har lämnat visat att ryggsäcken i vilken preparaten förvarades tillhörde Gottfrid Svartholm Warg. Vad Gottfrid Svartholm Warg har anfört, att han under kvällen hade lånat ut ryggsäcken till andra personer vilka han inte vill namnge, framstår enligt tingsrättens mening som en efterhandskonstruktion. Det är således ställt utom allt rimligt tvivel att Gottfrid Svartholm Warg har innehaft preparaten ifråga och han ska därför dömas för brott mot lagen om förbud mot hälsofarliga varor.

De särskilda yrkandena är lagligen grundade samt medgivna och ska därför bifallas.

De enskilda anspråken

Inledande utgångspunkt

Tingsrätten har i ansvarsdelen funnit att de tilltalade uppsåtligen gjort sig skyldiga till medhjälp till brott mot upphovsrättslagen, dvs. medverkat till intrång i upphovsrättsligt skyddade rättigheter och verk i form av olovligt tillgängliggörande av rättigheterna. Den som vållar en s.k. ren förmögenhetsskada – en ekonomisk skada som uppkommer utan samband med person- eller sakskada – genom brott ska ersätta skadan. Det finns inte hinder mot att – i enlighet med allmänna skadeståndsrättsliga principer – ålägga var och en som medverkat till intrång i en upphovsrätt att betala ersättning för detta i enlighet med vad upphovsrättslagen föreskriver om ersättningsskyldighet (jfr härtill skiljaktig mening Högsta domstolens dom d. 20 november 2008 i mål nr T 4998-06).

Av 54 § första stycket upphovsrättslagen (jfrd med 57 §) framgår att den som i strid mot lagen utnyttjat en närstående rättighet eller ett verk, dvs. förfogat över rättigheten eller verket i strid mot 2 § i lagen, ska till rättighetshavaren betala ersättning, utgörande skäligt vederlag för utnyttjandet. Av andra stycket i 54 § följer att om detta skett uppsåtligen, ska ersättning även betalas för bl.a. annan förlust än uteblivet vederlag. Av lagen följer således att upphovsrättslagens bestämmelse om ersättning för intrång innebär att den som uppsåtligen gjort intrång i en upphovsrätt ska betala inte bara ersättning för utnyttjandet av ensamrätten utan också ersättning för annan ekonomisk skada som vållats därav. Det framhålls också i förarbetena (SOU 1956:25 s. 429) till ersättningsbestämmelsen att den innebär att den som uppsåtligen gör intrång i en upphovsrätt ska ersätta all ekonomisk skada som vållats därav samt att det är ett element i ersättningsbestämmelsen att, då en upphovsrättslig prestation utnyttjas i strid mot lagen, den skyldige alltid ska betala ett skäligt vederlag även om rättighetshavaren inte har något förfång av det olovliga förfogandet.

Målsägandenas anspråk

Målsägandebolagens ersättningsanspråk har tidigare redovisats under avsnittet Yrkanden och inställningar. Av denna redovisning framgår att anspråken uppgår till betydande belopp och att bolagen har yrkat solidariskt ersättningsansvar av de tilltalade.

De sex svenska skivbolagen – Sony Music Entertainment, Universal Music, Playground Music Scandinavia, Bonnier Amigo Music Group, EMI Music Sweden och Warner Music Sweden – har sålunda yrkat ersättning med sammanlagt 2 188 071 euro jämte ränta.

De nordiska filmbolagens – Yellow Bird Films och Nordisk Film Valby – anspråk är sammanlagt, i första hand, 6 750 000 kr jämte ränta.

De amerikanska filmbolagen – Warner Bros, Metro Goldwyn-Mayer, Columbia Pictures, Twentieth Century Fox och Mars Media Beteiligungs – har yrkat ersättning med sammanlagt 93 050 080 kr jämte ränta.

Samtliga målsägandebolag har gjort gällande att de tilltalade, uppsåtligen eller av oaktsamhet, medverkat till brott mot upphovsrättslagen som inneburit att upphovsrättsligt skyddade rättigheter och verk olovligen gjorts tillgängliga för allmänheten. Tillgängliggörandet innebär, förutom en skyldighet att betala ersättning för utnyttjandet av rättigheterna eller verken, också en skyldighet att betala ersättning för annan förlust som uppkommit på grund av det olovligen tillgängliggörandet.

Parterna har sammanfattningsvis anfört

- *De sex svenska skivbolagen*

De tilltalades delaktighet i fildelningstjänsten The Pirate Bay under i åtalet angiven tid ledde till att de ljudupptagningar (upphovsrättsligt skyddade fonogram) som finns angivna i åtalspunkterna 1 A – I och K – U hölls tillgängliga för allmänheten vilket i sin tur ledde till att de kunde laddas ner av andra, dvs. exemplar kunde göras av ljudupptagningarna.

På skivbolagsområdet finns ingen licensmarknad eller annan inom branschen använd beräkningsmetod för vad det skulle ha kostat att på lovligt sätt tillgängliggöra ljudupptagningar. Ett sätt att beräkna det skäliga vederlaget för utnyttjandet av upptagningar är i stället att beräkna vad rättighetshavarna borde ha fått betalt för en lovlig nedladdning från en nättjänst som tillhandahöll musikfiler. En sådan ersättning för varje nedladdning får därefter multipliceras med det antal nedladdningar som skett olovligen av en ljudupptagning.

Att lovligen ladda ner en upphovsrättsligt skyddad ljudupptagning från en nättjänst kostade, enligt vad bolagen tagit fram uppgifter om, ungefär 10 euro. Av detta belopp tillföll 6.50 euro skivbolagen (rättighetshavaren till ljudupptagningen). Om bara enskilda musicklåtar, inte hela album, laddades ner var kostnaden 0.7 euro.

Av uppgifter från The Pirate Bays webbplats kan man för varje ljudupptagning utläsa när den torrentfil, som hänvisade till ljudupptagningen, laddades upp på webbplatsen och rättigheten därmed blev tillgänglig för allmänheten. Det är startpunkten för tillgängliggörandet och anges för respektive upptagning i åtalspunkterna 1 A -I och K –U.

På webbplatsen fanns också sifferuppgifter – baserade på ett räkneverk – vilka visade hur många gånger ljudupptagningen utnyttjats genom nedladdning. Av dessa sifferuppgifter – som tidigare redovisats av åklagaren och tagits upp i den tabell som finns under avsnittet Under vilka tidsperioder har tillgängliggörandet skett? – framgår antalet nedladdningar av ljudupptagningarna fram till den 31 maj 2006. I tre fall – åtalspunkterna 1 B , F och L – avser uppgiften antalet nedladdningar fram till den dag som företrädare för skivbolagen gjorde en nedladdning.

Skivbolagen har använt uppgifterna om antalet nedladdningar av varje ljudupptagning och multiplicerat dessa med 6.50 euro för att beräkna det skäligen vederlagat. För ljudupptagningarna med artisterna Lena Philipson (åp. 1 I) som avser en musikkåt, The Cardigans (åp. 1 N), som avser tre låtar, och Snook (åp. 1 M), som avser en låt, har respektive bolag multiplicerat antalet nedladdningar med 0.7 euro.

De olovliga tillgängliggörandena av ljudupptagningarna har därutöver lett till andra skador, eftersom alternativet med att via The Pirate Bay gratis ladda ner ljudupptagningar, skapat en oöverkomlig konkurrenssituation. En sådan skada är utebliven försäljning av CD-skivor. Men också typskador i form av ett minskat intresse för skivor och minskade möjligheter att skapa och sälja via s.k. on-line-tjänster. Dessa skador av tillgängliggörandena är omfattande.

Skivbolagen har för att beräkna ersättningen för dessa andra skador använt en modell som är beroende på om den ljudupptagning som gjorts olovligen tillgänglig fanns för legal nedladdning vid tiden för när upptagningarna gjordes tillgängliga via webbplatsen The Pirate Bay.

För sådana ljudupptagningar som fanns att tillgå genom legal nedladdning – vilket avsåg de flesta av skivbolagens ljudupptagningar – har bolagen beräknat ersättningen för annan förlust till ett belopp motsvarande den dubbla skäligen ersättningen för utnyttjandet.

Vissa av ljudupptagningarna gjordes emellertid tillgängliga via The Pirate Bay innan de fanns att tillgå genom legal nedladdning vilket – förutom att det påverkade kommande CD-försäljning – också inverkade menligt på den on-line-försäljning som skulle ske genom kommande nedladdningstjänst. Beroende på hur långt före det olovliga tillgängliggörandet via The Pirate Bay skedde har bolagen beräknat ersättningen för annan förlust med en högre multiplikator.

Playground Music Scandinavias ljudupptagning Snook, Svett & Tårar (åp. 1 M) var tillgänglig på The Pirate Bay mellan 1 och 10 dagar före att den fanns att tillgå genom laglig nedladdning. Bolaget har därför för denna upptagning beräknat ersättningen för annan förlust till tre gånger det skäligen vederlaget. Bolagets upptagning Aposteln (åp. 1 E) var tillgänglig mellan 11 och 40 dagar före möjligheten till legal nedladdning. Ersättningen för annan förlust för denna upptagning har därför beräknats till fyra gånger det skäligen vederlaget.

Bonnier Amigos upptagning This is Me Now (åp. 1 F) var tillgänglig mellan 41 och 90 dagar före möjligheten att legalt ladda ner den. Bolaget har därför beräknat ersättningen för annan förlust till fem gånger det skäligen vederlaget.

Universal Musics upptagning Don't Blame your Daughter (åp. 1 N) var via The Pirate Bay tillgänglig mellan 91 och 130 dagar före möjligheten till legal nedladdning, varför ersättningen för annan förlust beräknats till sex gånger det skäligen vederlaget.

EMI Musics upptagning av Let it Be (åp. 1 Q) – en Beatles-skiva – avsåg en upptagning som över huvud taget inte var möjlig att komma åt via legal nedladdning, eftersom artisterna inte lämnat tillåtelse för detta. Bolaget har därför beräknat ersättningen för annan förlust till tio gånger det skäligen vederlaget.

Skivbolagen har i enlighet med det nu sagda beräknat sina respektive ersättningar för de olovligen tillgänggjorda upptagningarna till belopp som framgår av *bilaga 4*.

- *De nordiska filmbolagen*

Yellow Bird innehade rättigheterna till de tre filmerna Den svaga punkten, Afrikanen och Mastermind. Nordisk Film var rättighetshavare till filmen Pusher 3.

Filmerna tillgänggjordes olovligen genom fildelningstjänsten The Pirate Bay under november 2005 (Afrikanen) och de övriga under mars 2006. Filmen Den svaga punkten var vid den tiden inte tillgänglig på DVD-upptagning. Filmerna Afrikanen och Pusher 3 var inte offentliggjorda.

Filmerna laddades – genom tillgängliggörandet via The Pirate Bays webbplats – ner enligt vad som framgår av uppgifter på webbplatsen: Den svaga punkten 15 689 gånger, Afrikanen 12 267 gånger, Mastermind 2 533 gånger och Pusher-filmen 406 gånger.

Bolagens anspråk på skälig ersättning för det utnyttjande (tillgängliggörandet) av filmerna som skett avser ett tänkt framförhandlat belopp genom vilket rättighetshavarna skulle ha upplåtit en licens som gav rätt att tillgängliggöra filmerna för gratis nedladdning på en fildelningstjänst. Denna ersättning kan beräknas till 700 000 kr för envar av filmerna utom för Pusher 3 för vilken avgiften kunde beräknas till 150 000 kr.

I andra hand kan den skäliga ersättningen för utnyttjandet av filmerna beräknas utifrån det antal nedladdningar som nyss angetts multiplicerat med den del av det genomsnittliga priset för en laglig nedladdning av en film, vilken skulle tillkomma rättighetshavaren. Det genomsnittliga priset för en legal nedladdning var, vid tid som åtalet omfattar, 139 kr. Av denna intäkt tillföll åtminstone sextio procent rät-

tighetshavaren. Intäkten för rättighetshavaren blev därför – med borträknande av mervärdesskatt – 66 kr 70 öre.

I linje med vad skivbolagen redan har angett innebar det olovliga tillgängliggörandet av filmerna att filmbolagen drabbades också av andra förluster än uteblivet vederlag. Tillgängliggörandet innebar i sin tur möjligheten för allmänheten att ladda ner filmerna, dvs. framställa exemplar av dem, vilket i sin tur lett till minskad försäljning av upptagningar av filmerna liksom minskad efterfrågan på att hyra filmerna. Avsättningsförluster för bolagen har således uppkommit.

Det olovliga tillgängliggörandet störde vidare marknadsföringskampanjer som planerats för filmerna. Redan vetskapen om att ”piratkopior” av filmer fanns på marknaden hade menlig inverkan på de marknadsföringskampanjer som planerades eller gjordes avseende filmerna.

Det olovliga tillgängliggörandet via The Pirate Bay innebar också att lanseringen av filmerna inte skedde på rättighetshavarens sätt. Dessutom förekom filmerna i sammanhang där rättighetshavare hånades, varför tillgängliggörandet också innebar goodwill-förluster.

Filmbolagen har beräknat storleken på ersättningen för att komma till rätta med dessa skador till dubbla beloppet som ska betalas i skälig ersättning för utnyttjandet av filmerna.

- *De amerikanska filmbolagen*

Eftersom de tilltalade agerade i samråd är de solidariskt skyldiga att betala ersättning för upphovsrättsintrången.

Filmen Harry Potter (åp. 2 E) hade biografpremiär i USA och Sverige under 2005. Den fanns tillgänglig genom The Pirate Bay den 11 februari 2006. Under det året gavs den också ut på DVD-upptagning. Via The Pirate Bay laddades filmen ner 22 082 gånger enligt vad som framgår av de sifferuppgifter på webbplatsen, vilka visade hur många gånger verk laddats ner.

Filmen The Pink Panther (åp. 2 F) hade biografpremiär i USA den 10 februari 2006. Den fanns från den 16 februari tillgänglig via The Pirate Bay. Den gjordes tillgänglig genom DVD-upptagning i juni 2006. Filmen laddades ner 49 593 gånger via The Pirate Bay.

TV-serien The Prison Break (åp. 2 G) hade TV-premiär i augusti 2005 och visades med ett avsnitt i veckan till slutet av november 2005. Serien var tillgänglig via The Pirate Bay från den 3 december 2005. Genom DVD-upptagning gjordes serien tillgänglig först i maj 2006 i Europa och i augusti 2006 i USA. Antalet nedladdningar via The Pirate Bay uppgick till 48 104.

”Syriana” var tillgänglig via The Pirate Bay från den 3 januari 2006, men hade biografpremiär i Sverige först den 10 mars 2006. Filmen var tillgänglig genom DVD-upptagning från juni 2006 i USA och från juli i Sverige. Den laddades ner 3 679 gånger.

Filmen Walk the Line hade biografpremiär i början av februari 2006 och var från den 15 februari tillgänglig via The Pirate Bay. Den fanns på DVD-upptagning från den 22 maj 2006. Filmen var föremål för 39 964 nedladdningar via The Pirate Bay.

Filmbolagens beräkningar av den skäligen ersättningen för utnyttjandet bygger på det antal nedladdningar av filmverken som skett enligt de sifferuppgifter på webbplatsen, vilka visade hur många gånger verken laddats ner.

Filmbolagen har genom en utredning – utförd av en revisionsbyrå – beräknat det pris som varje film skulle ha haft vid en legal nedladdning av den. Detta pris har beräknats utifrån att ingen av filmerna fanns tillgängliga för legal nedladdning under tid som de gjordes tillgängliga via The Pirate Bay. Det ska därför tas hänsyn till att utnyttjandet avsåg en s.k. förhandsvisningslicens. Priset har också beräknats utifrån att de som laddat ner filmer via The Pirate Bay till drygt 90 procent finns i europeiska länder och USA. Hänsyn har också tagits till att filmbolagen inte marknadsförde exemplar av sina filmer utan kopieringsskydd, medan användarna av The Pirate Bay genom nedladdningarna erhöll exemplar som var möjliga att kopiera fritt. Priset för varje film var dessutom beroende av om det var en s.k. storfilm – som t.ex. ”Harry Potter”, vilka betingade ett högre pris.

Bolagen har därför beräknat priset för en legal nedladdning av sina respektive filmer/TV-serie till:

- 261, 47 kr för Harry Potter,
- 255, 55 kr för The PinkPanther,
- 415,81 kr för Prison Break (en TV-serie),
- 222,55 kr för Syriana och
- 222,55 kr för Walk the Line.

När det gäller ersättningen för annan förlust är effekterna för filmbolagen desamma som påtalats av skivbolagen. Filmbolagen har uppskattat storleken på denna ersättning till samma belopp som den skäliga ersättningen för utnyttjandet av filmverken.

- *De tilltalade*

Fredrik Neij, Gottfrid Svartholm Warg, Peter Sunde Kolmisoppi och Carl Lundström har, enligt vad som tidigare redovisats, bestritt anspråken. Till stöd för detta har de – som också tidigare redovisats – åberopat, förutom de invändningar som de anfört för att bestrida åtalerna, att de inte handlat av vårdslöshet, att målsägandebola-

gen inte lidit någon skada i form av minskad försäljning och att adekvat kausalitet inte heller i övrigt föreligger, att uppgiften om antalet nedladdningar inte motsvarar antalet nedladdade rättigheter eller verk, att ersättning ska betalas bara för intrång som begåtts i Sverige, att förlagorna inte varit olovliga, att medhjälpare till brott inte, enligt lydelsen av upphovsrättslagens ersättningsbestämmelse, kan hållas ansvariga i vart fall inte för hela skadan samt att de inte, som tjänsteleverantör enligt lagen om elektronisk handel kan hållas ersättningsskyldiga. De har slutligen gjort gällande att förutsättningar saknas för att ålägga dem solidarisk ersättningsskyldighet. De har menat att eventuell skyldighet att betala ersättning ska jämkas.

Tingsrättens bedömning

Det följer av vad tingsrätten inledningsvis anfört om att de tilltalade uppsåtligen gjort sig skyldiga till brott att de därmed handlat också av vårdslöshet och att deras medverkan innebär skyldighet att betala ersättning. Deras invändningar mot de enskilda ansraken på dessa grunder har därmed inte bärkraft.

Tingsrätten har tidigare i ansvarsdelen funnit att målsägandebolagen innehar ensamrätten till rättigheterna och verken och att bolagen inte lämnat samtycke till de tillgängliggöranden som skett via The Pirate Bay. De tilltalades invändning om att förlagorna – dvs. de datafiler som en användare önskade tillhandahålla andra – var lovliga har därför inte heller bärkraft. Det kan i sammanhanget också framhållas att även om användarens datafil ursprungligen framstälts som ett exemplar för privat bruk har detta inte inneburit att exemplaret fick användas för andra ändamål än för just det privata bruket (12 § upphovsrättslagen). Ett tillhandahållande av filen genom The Pirate Bays fildelningstjänst, som innebar tillgängliggörande för allmänheten, har gått utöver detta bruk.

Att de tilltalade inte kan undgå ersättningsskyldighet på grund av de regler om ansvarsfrihet för tjänsteleverantörer i vissa fall, enligt lagen om elektronisk handel, har tingsrätten tidigare funnit enligt vad som anförts i ansvarsdelen.

Vad de tilltalade i övrigt invänt mot de enskilda anspråken kommer tingsrätten att ta upp i samband med rättens bedömningar av den skäliga ersättningen för utnyttjandet av rättigheterna och verken och ersättningen för annan förlust. Därefter tar tingsrätten ställning till om ersättningsskyldigheten ska vara solidarisk och om den ska jämkas.

- *Skälig ersättning för utnyttjandet*

Som tingsrätten redan inledningsvis varit inne på innebär regleringen om skälig ersättning vid olovligt utnyttjande av en upphovsrättslig prestation att det inte i något fall ska få förekomma att en rättighet utnyttjas obehörigen utan att rättsinnehavaren får ett skäligt vederlag. Rätten till denna ersättning är alltså inte beroende av att det visas att målsägandebolagen lidit någon faktisk skada och att det olovliga förfogandet därmed orsakat skada.

För att bestämma storleken av denna ersättning är det vedertaget att ledning kan hämtas från tariffer, kollektivöverenskommelser eller liknande eller från grundläggande regler och förutsättningar som föreligger inom den bransch eller marknad där utnyttjandet ägt rum. Det rör sig alltså om att söka fastställa en hypotetisk licensavgift för utnyttjandet. Innebörden av den nu behandlade ersättningsregeln kan dock, enligt tingsrätten, inte vara att skälig ersättning ska utebli om ledning inte kan hämtas från tariffer eller liknande. I sådant fall blir det – i sista hand – domstol som får bedöma vad som ska vara skälig ersättning.

Samtliga målsägandebolag har i detta fall som grund för sina anspråk på skälig ersättning åberopat de olovliga tillgängliggöranden, i form av överföring till allmänheten, som förekommit.

Målsägandebolagen har använt olika metoder för att beräkna ersättningen.

Yellow Bird Films och Nordisk Film Valby (de nordiska filmbolagen) har använt just en hypotetisk licensavgift som innebar rätten att möjliggöra för andra att tillgängliggöra filmerna för gratis nedladdning.

De sex svenska skivbolagen och de amerikanska filmbolagen har däremot använt en beräkningsmetod som innebär att varje nedladdning av en rättighet eller ett verk multiplicerats med det pris som en legal nedladdning av rättigheten eller verket skulle ha betingat.

De nordiska filmbolagens beräkningsmetod framstår, i relation till den åberopade grunden för ersättningsanspråket, som en tillämplig metod för att bestämma ersättningens storlek.

De nordiska filmbolagen har till stöd för sina anspråk på skälig ersättning hänfört sig till en sakkunnig bedömning som gjorts av Bertil Sandgren, som har lång erfarenhet från ledande befattningar inom svensk filmindustri. Enligt denna bedömning grundades den tänkta licensavgiften på att en rättighetshavare av en film, som förhandlat om tillgängliggörande av filmen via The Pirate Bay, skulle ha beaktat att filmen tillgängliggjordes utan kopieringsskydd och för en marknad av sex miljoner svenska Internetanvändare och ungefär lika många i det svenska närområdet. Vidare skulle hänsyn tagits till att stora intäkter från köp- och hyrvideomarknaden minskat till följd av en licens till The Pirate Bay liksom att den legala on-line-marknaden för filmen skulle ha upphört. Hänsyn skulle också ha tagits till det förväntade antal nedladdningar av en film via The Pirate Bay. Enligt vad Bertil Sandgren uttalat som sin

bedömning skulle en licens för de tre Wallander-filmerna (åp. 2 A, B och D) ha varit 700 000 kr medan Pusher-filmen skulle ha betingat 150 000 kr för en licens för fri nedladdning.

Tingsrätten finner att den utredning som de nordiska filmbolagen företett i frågan om den skäligen ersättningen för det olovliga utnyttjandet av bolagens filmer ger underlag för att bestämma denna ersättning till vad bolagen har yrkat. Ersättningen i sig, för varje rättighet, framstår vidare som skälig.

De sex svenska skivbolagens och de amerikanska filmbolagens beräkningsmetod har, som redan sagts, en annan utgångspunkt som, enligt tingsrätten, mer har bäring på ett olovligt upphovsrättsligt förfogande i form av exemplarframställning än ett olovligt tillgängliggörande för allmänheten. Skivbolagen har till stöd för den använda metoden anfört att det inte finns någon licensmarknad eller annan branschmetod för vad det skulle ha kostat att lovligen tillgängliggöra ljudupptagningar för nedladdning. De amerikanska filmbolagen har inte redovisat skälet för sin valda beräkningsmetod.

Det kan inte anses vara meningen med upphovsrättslagens ersättningsreglering att skivbolagen inte ska tillerkännas ersättning därför att de inte kunnat relatera sina ersättningsanspråk för olovligt tillgängliggörande till någon för branschen tillämplig licensmarknad eller liknande. Ett sätt att beräkna den skäligen ersättningen skulle kunna vara att i stället, särskilt som fildelningstjänsten The Pirate Bay syftat till att det skulle vara möjligt att via tjänsten ladda ner (framställa exemplar av) musik- och filmupptagningar, använda sig av vad rättighetshavarna borde ha fått betalt för en nedladdning av upphovsrättsligt skyddad prestation. Med motsvarande synsätt bör de amerikanska filmbolagen också anses berättigade till skälig ersättning.

Vid användande av denna metod för att beräkna den skäligen ersättningen får beaktas att, som tidigare sagts, också skivbolagen och de amerikanska filmbolagen utformat

sin talan så att den avser ersättning just för de olovliga tillgängliggörandena men använt en beräkningsmetod som närmast syftar på en annan typ av upphovsrättsligt förfogande. Det av bolagen använda beräkningssättet får därför tillämpas med en viss försiktighet. Härtill kommer att tillgängliggörandena – som tingsrätten i ansvarsdelen varit inne på – skett här i landet, medan den exemplarframställning som kan ha förekommit som en följd av tillgängliggörandena skett, enligt vad utredningen i målet visar, också utanför landet. De uppgifter om antalet nedladdningar av rättigheter och verk som bolagen grundar sina anspråk är uppgifter som funnits att tillgå på The Pirate Bays webbplats och som är baserade på ett räkneverk som fanns i anslutning till fildelningstjänsten. Det framgår dock av utredningen i målet att denna information om antalet nedladdningar kan ha överskattats och att tillförlitligheten av sifferuppgiften som angav antal nedladdningar därför var osäker. Också detta talar för en försiktighet med att lägga den av bolagen angivna uppgiften om antalet nedladdningar till grund för beräkningen.

Med hänsyn till vad som nu anförts finner tingsrätten att vid bestämmandet av den skäligen ersättning som ska betalas till skivbolagen och de amerikanska filmbolagen ska en första utgångspunkt vara att denna beräkning får grundas på halva det antal nedladdningar som bolagen angett.

Skivbolagen har uppgett att vid legal nedladdning av en musikfil är de genomsnittligen berättigade till ersättning med 6.50 euro för ett musikalbum och 0.70 euro för en enskild musicklåt. Dessa uppgifter har inför tingsrätten bekräftats av John Kennedy, som är styrelseordförande i International Federation of the Phonographic Industry (IFPI), av Ludvig Werner, som är ordförande i IFPI Svenska gruppen, och av Per Sundin från Universal Music. Tingsrätten finner därför att prisuppgifterna får godtas vid beräkningen av den skäligen ersättningen.

De amerikanska filmbolagen har beräknat priset för en legal nedladdning av bolagens respektive filmer till varierande belopp och åsatt TV-serien ett särskilt pris.

Av filmbolagens egna uppgifter framgår att dessa priser beräknats bl.a. utifrån de prisbilder som fanns förutom i Sverige också i andra europeiska länder samt att vissa tillägg gjorts för ett s.k. förhandsvisningstillägg och för avsaknad av ett kopieringsskydd. Priset för varje film har dessutom bestämts utifrån om filmen var en s.k. storfilm eller inte. Filmbolagens prisuppgifter bygger således, som tingsrätten uppfattat det, på ett flertal osäkra variabler som mer ger en prisbild för vad en exemplarframställning av en film via The Pirate Bay skulle ha betingat än vad priset för en möjlig laglig nedladdning skulle ha varit. För beräkningen av den skäligen ersättningen för utnyttjandet av bolagens filmer finner tingsrätten därför att de priser som ska användas för denna beräkning får sättas lägre än vad bolagen uppgett. Rätten finner att vid en försiktig bedömning dessa priser får bestämmas till 150 kr för filmerna och 300 kr för TV-serien.

Målsägandebolagens rätt till skäligen ersättningar för de olovliga utnyttjandena av bolagens rättigheter och verk bestäms därför utifrån nu redovisade principer. För de nordiska filmbolagen innebär det att ersättningarna bestäms till yrkade belopp medan övriga bolags ersättningar sätts lägre.

- *Ersättning för annan förlust*

Om en rättighet eller ett verk uppsåtligen utnyttjats utan tillstånd ska inte bara skäligen ersättning för utnyttjandet betalas utan också ersättning för bl.a. annan förlust än det uteblivna vederlaget. Det kan avse ersättning för t.ex. nedgång i försäljning av lagligen tillhandahållna prestationer, uteblivna beställningar eller uteblivna möjligheter att använda prestationen på annat sätt.

Gemensamt för målsägandebolagen är att de gjort gällande att förluster uppkommit i form av sättningsförluster, marknadsskador, vissa interna förluster och goodwill-skador. Avsättningsförlusterna har bestått i minskad försäljning av respektive pre-

stationer inte bara till följd av att on-line-försäljning av lagliga nedladdningar gått ned utan också i minskad försäljning – eller för filmer uthyrning – av fysiska exemplar av prestationerna; CD- och DVD-skivor. Marknadsskador har uppstått i form av att tillgången till illegala kopior påverkat värdet på de legalt tillhandahållna prestationerna i negativ riktning. Marknadsföringskampanjer som gjorts inför lansering av musikskivor och filmer har blivit onyttiga genom att prestationerna i många fall funnits tillgängliga via The Pirate Bay innan de lovligen gjorts tillgängliga för allmänheten. I många fall, främst såvitt gäller filmer, har tillgängliggörandet via The Pirate Bay inneburit en sämre ljud- eller bildkvalité och dessutom i sammanhang som rättighetshavaren inte velat medverka i.

De tilltalade har invänt att det inte är visat att målsägandebolagen lidit några skador i form av minskad försäljning av sina motsvarande skyddade prestationer och att det inte heller i övrigt föreligger något adekvat orsakssamband mellan tillgängliggörandena via The Pirate Bay och de förluster som bolagen angett.

Det upphovsrättsintrång som i enlighet med åtalet förekommit har haft en betydande omfattning och det har – enligt tingsrätten – redan till följd härav framkommit att andra förluster i icke obetydlig utsträckning uppkommit för rättighetshavarna. Det har i en sådan situation i rättspraxis (jfr RH 2002:69) bedömts att någon särskild utredning i denna fråga därför inte krävs. I detta fall får dock målsägandebolagen genom utredning från och förhör med branschskunniga personer anses ha visat att ersättningsgilla förluster uppkommit som en följd av det upphovsrättsintrång som tingsrätten funnit att de tilltalade gjort sig skyldiga till.

När det därefter gäller bestämmandet av storleken av ersättningen för annan förlust har målsägandebolagen menat att den kan bestämmas med utgångspunkt i den skäliga ersättningen för utnyttjandet och därefter uppskattat förlusten till den dubbla skäliga ersättningen (skivbolagen och de nordiska filmbolagen) eller till samma belopp som den skäliga ersättningen (de amerikanska filmbolagen). Skivbolagens

anspråk har också bestämts med hänsynstagande till att vissa ljudupptagningar fanns tillgängliga via The Pirate Bay innan de fanns tillgängliga via legal nedladdning.

Det framhölls redan i samband med upphovsrättslagens tillkomst (jfr SOU 1956:25 s. 430, prop. 1960:17 s. 294) att det är viktigt att den skadelidande får full kompensation för sin skada i ekonomiskt hänseende. Synpunkten har framhållits i ett senare lagstiftningsärende (prop. 1981/82:152 s. 22) där det sagts att det är viktigt att skadestånd vid intrång utgår med belopp som fullt ut täcker vållad skada. Att bedöma ersättningens storlek i mål om intrång i immateriella rättigheter är dock ofta förenat med stora svårigheter, bl.a. på grund av de faktiska förhållandena och deras konsekvenser ofta är komplexa och svåra att fastställa med någon högre grad av noggrannhet. Det blir därför i många fall nödvändigt att uppskatta skadans storlek till ett skäligt belopp.

Målsägandebolagen får, som nyss sagts, ha visat att upphovsrättsintrånget orsakat andra förluster. Den utredning om skadornas omfattning och värde bygger på uppskattningar. Till dels synes de utredningar som ligger till grund för dessa uppskattningar i viss mån ta hänsyn till den påverkan i allmänhet som fildelningstjänster, där upphovsrättsligt skyddat material olovligen tillgängliggörs för allmänheten, har. För tingsrätten gäller det emellertid att bedöma vilka förluster som orsakats målsägandebolagen just på grund av de olovligen tillgängliggöranden av de rättigheter och verk som åtalet omfattar. Målsägandebolagens anspråk på ersättning för andra förluster får därför bedömas med försiktighet.

Mot bakgrund av vad som nu sagts finner tingsrätten, vid en samlad bedömning av vad som förekommit inom ramen för denna rättegång, skäligt uppskatta ersättningen för andra förluster till hälften av den skäliga ersättningen.

- *Sammanfattningsvis*

De nu redovisade bedömningarna för bestämmande av den skäligen ersättningen och ersättningen för andra förluster innebär att tingsrätten finner att målsägandebolagen är berättigade till ersättning enligt följande:

- Sony Music Entertainment med 41 467 euro (27 645 + 13 822),
 - Universal Music med 73 782 euro (49 188 + 24 594),
 - Playground Music Scandinavia med 28 159 euro (18 773 + 9 386),
 - Bonnier Amigo Music Group med 4 290 euro (2 860 + 1 430),
 - EMI Music Sweden med 162 988 euro (108 659 + 54 329),
 - Warner Music Sweden med 146 484 euro (97 656 + 48 828)
- och
- Yellow Bird Films med 3 150 000 kr (2 100 000 + 1 050 000) och
 - Nordisk Film valby med 225 000 kr (150 000 + 75 000),
- samt
- Warner Bros (för Palatex Productions) med 2 484 225 kr (1 656 150 + 828 075),
 - Metro-Goldwyn-Mayer och Columbia Pictures med sammanlagt 5 579 325 kr (3 719 550 + 1 859 775),
 - Twentieth Century Fox med 10 822 500 kr (7 215 000 + 3 607 500),
 - Warner Bros med 414 000 kr (276 000 + 138 000) och
 - Twentieth Century Fox och Mars Media med sammanlagt 4 495 950 kr (2 997 300 + 1 498 650).

På beloppen ska – i enlighet med vad som har yrkats och vitsordats – ränta enligt 6 § räntelagen betalas från den 31 maj 2006.

- *Solidarisk ersättningskyldighet*

Tingsrätten har i ansvarsdelen funnit att de tilltalade tillsammans och i samförstånd gjort sig skyldiga till medhjälp till brott mot upphovsrättslagen. På grund av den brottsliga gärningen ska de betala ersättning till målsägandebolagen.

Ska två eller flera ersätta samma skada svarar de, enligt en allmän skadeståndsrättslig grundsats, solidariskt för skadeståndet. Principen gäller även om någon medveten samverkan inte förekommit mellan de ansvariga och det, som i detta fall, är fråga om samma skador.

- *Jämkning av ersättningskyldigheten*

Upphovsrättslagen innehåller inga regler om jämkning av den ersättning som enligt lagen ska betalas för upphovsrättsintrång.

Av allmänna skadeståndsrättsliga regler följer dock att ett skadestånd kan jämkas om skyldigheten att betala det är oskäligt betungande med hänsyn till den skadeståndsskyldiges ekonomiska förhållanden.

Den skadeståndsrättsliga regeln om jämkning torde dock ha en begränsad räckvidd. Beträffande uppsåtliga brott är huvudregeln att jämkning inte ska ske, även om sådan inte är utesluten.

Storleken av den ersättning som utgör skadestånd som de tilltalade ska betala, uppgår visserligen till ett högst betydande belopp. De upphovsrättsintrång som de tilltalade, enligt tingsrätten, gjort sig skyldiga till har emellertid skett uppsåtligen och på ett kommersiellt sätt. Skyldigheten att betala ersättning bör därför inte jämkas.

Rättegångskostnader m.m.

Målsägandebolagens kostnadsanspråk

Till följd av tingsrättens bedömningar i frågorna om ansvar och ersättningsskyldighet är de tilltalade skyldiga att ersätta målsägandena för deras rättegångskostnader. De tilltalade har åtalats för flera brott mot upphovsrättslagen. Tingsrätten har dock ogillat ett av åtalen; åtalet för förberedelse till brott mot upphovsrättslagen. Detta misstänkta brott får dock, enligt tingsrätten, anses ha sådan anknytning till den åtalade gärningen för medhjälp till brott och sådan mindre betydelse i sammanhanget att det inte påverkar målsägandebolagens rätt till ersättning.

De sex svenska skivbolagen har för rättegångskostnader yrkat ersättning med sammanlagt 1 200 000 kr, för ombudsarvode, att betalas till ett vart av bolagen i enlighet med en fördelning som följer av det antal skivalbum respektive singellåtar hänförliga till envar av målsägandebolagen, enligt vad som framgår av domslutet. Kostnaderna avser såväl åtgärder i samband med åtalsanmälan och under förundersökningen som åtgärder för att utföra de enskilda anspråken

De nordiska filmbolagen har yrkat ersättning med sammanlagt 538 800 kr, varav 489 600 kr för ombudsarvode och återstoden för ett sakkunnigutlåtande. På motsvarande sätt avser yrkandet ersättning för kostnader i samband med åtalsanmälan och under förundersökningen samt för att utföra de enskilda anspråken.

De amerikanska film- och datorspelsbolagen har yrkat ersättning med sammanlagt 1 630 000 kr, varav 1 280 000 kr för ombudsarvode och 350 000 kr för ett sakkunnigutlåtande, att betalas till ett vart av bolagen med den fördelning som framgår av domslutet.

De tilltalade har överlämnat till tingsrätten att bedöma skäligheten av de begärda ersättningarna.

För att målsägandebolagens rättegångskostnader ska vara ersättningsgilla krävs att kostnaderna varit skäligen påkallade för tillvaratagande av målsägandenas rätt.

Åklagaren har i målet uppgett att han, sedan målsägandebolagen i början av 2006 anmält misstanke om brott mot upphovsrättslagen, bad målsägandena att genom ”bevissäkring” tillhandahålla uppgifter om att fildelning pågick och att torrentfiler kunde hänföras till enskilda upphovsrättsligt skyddade prestationer. Mot den bakgrunden finner tingsrätten att målsägandena haft fog för åtgärder som vidtagits i samband med anmälan om misstanke om brott och under förundersökningen, vilka lett till utredningskostnader. Kostnader av detta slag är i detta sammanhang att betrakta som rättegångskostnader.

Målsägandebolagens anspråk på ersättning på grund av det brott som de tilltalade nu fälls till ansvar för har inte bifallits fullt ut. Frågan om ersättningskyldighet har dock varit beroende av utgången i ansvarsdelen, på vissa faktiska omständigheter rörande det olovliga utnyttjande som förekommit, på vissa grundläggande uppgifter om priser för lovliga utnyttjanden samt på skyldigheten att visa att förluster uppstått. Frågan om storleken på ersättningen, som bygger på uppskattningar, torde inte i nämnvärd grad ha påverkat rättegångskostnaderna.

Mot denna bakgrund och med hänsyn tagen till betydelsen av utgången av målet för målsägandebolagen finner tingsrätten att de av dem begärda ersättningarna för rättegångskostnader är skäliga.

För de nordiska filmbolagen finner tingsrätten att ersättningen till ett vart av bolagen ska fördelas enligt vad som framgår av domslutet.

Övriga ersättningar

Att åtalet för förberedelse till brott mot upphovsrättslagen ogillats medför, i linje med vad tingsrätten uttalat i frågan om målsägandenas kostnadsanspråk, inte att Carl Lundström bör ha rätt till ersättning för kostnader för just denna del.

Utgången och denna bedömning innebär vidare att Fredrik Neij och Carl Lundström inte bör tillerkännas ersättning för kostnader för inställelse inför tingsrätten.

De offentliga försvararna har för sina uppdrag begärt ersättning med utgångspunkt i en tidsåtgång för arbete, vilken uppgått till mellan 595 timmar och 470 timmar. De har därutöver begärt ersättning för tidsspillan och utlägg.

Jonas Nilsson (offentlig försvarare åt Fredrik Neij) har bl.a. begärt ersättning med 36 000 kr för kostnaden för att anlita jur. dr Kristoffer Schollin, som sakkunnig i målet. Jonas Nilsson har därvid uppgett att den sakkunniges biträde – som omfattat utredning om ansvar för verksamhet i kommunikationsnät med bäring på målet – varit nödvändigt för tillvaratagande av huvudmannens intressen och inneburit att tidsåtgången för arbete kommit att bli lägre.

Med hänsyn till målets art och omfattning finner tingsrätten att de offentliga försvararna har rätt till ersättning med av dem begärda belopp. Den kostnad i form av sakkunnigutredning som Jonas Nilsson haft bedöms i detta fall som ersättningsgill.

Med hänsyn till vad som i målet framkommit om Fredrik Neijs, Gottfrid Svartholm Wargs och Peter Sunde Kolmisoppis inkomstförhållanden ska de inte ersätta staten för kostnaden för deras försvarare.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 5
Enhet 52

DOM
2009-04-17

B 13301-06

Stefan Jevinger, som var offentlig försvarare för Carl Lundström entledigades den 5 september 2008 från sitt uppdrag. I samband därmed tillerkändes Stefan Jevinger ersättning med 175 663 kr för arbete.

Carl Lundström döms nu för brott i ett mål där Stefan Jevinger tidigare varit offentlig försvarare och fått betalt för sitt uppdrag. Carl Lundström ska därför ersätta staten för vad som betalats av allmänna medel i ersättning till försvararen. Carl Lundströms inkomstförhållanden är sådana att ersättningskyldigheten inte kan begränsas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR (se bilaga DV 400)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, senast den 8 maj 2009.

På tingsrättens vägnar

Tomas Norström

Per Claréus

Avräkningsunderlag, se bilaga 5